

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรณีการณ์ ชีวะเวชเจริญชัย. การเลี้ยงดูเด็กเพื่อคุณภาพชีวิต. ข่าวสารศึกษา 1.

(เมษายน - กันยายน 2529) : 14 - 20.

ก่อ สวัสดิพาณิชย์. ความสัมพันธ์ในครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519.

กาญจนา แก้วเทพ. สื่อเพื่อการพัฒนา : สื่อเพื่อปลูกสำนักแห่งการประสานสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์. สังคมพัฒนา 4 (2530) : 25.

กิติกร มีทรัพย์ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาสายสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : บางกอกการพิมพ์, 2523.

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. การศึกษานอกโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : คณะครุศาสตร์, 2530.

ฉลองรัฐ อินทรี และคนอื่น ๆ. ปัญหาและความต้องการของวัยรุ่นไทย : เอกสารรายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล : คณะพยาบาลศาสตร์, 2527. (อัคราเนนา)

ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ. สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : เจริญทัศน์, 2522.

ชลาทิพย์ ปุณณะบุตร. ชีวิตครอบครัวในแหล่งเสื่อมโทรม ศึกษาเฉพาะครอบครัวที่ได้รับการสงเคราะห์ในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา 2524.

เชียรศรี วิวิธศิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

ไชยยศ เหมะรัชตะ. รายงานผลการวิจัยเรื่องปัญหาสาเหตุคิด : การศึกษาและวิเคราะห์ในแง่กฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข พงษ์ปัจจนิก. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิต และจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น : รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, 2524.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ ชูชม และ สุภาพร ลอยด์. รายงานการวิจัยเรื่อง สื่อมวลชน ครอบครัว และวัยรุ่นไทย : การวิจัยทางจิตวิทยา. วารสารแนะแนว 21 (เมษายน - พฤษภาคม 2530) : 14-19.
- เดโช ส่วนานนท์. จิตวิทยาสังคม. พระนคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2514.
- ทวีศักดิ์ ธนาคม และคนอื่น ๆ. ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร : วิบูลย์การพิมพ์, 2524.
- ทองปลิว ช่มชื่น. ปรัชญาการศึกษาจากระบบโรงเรียน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2528.
- ธีระชัย มีชอบธรรม. หลักปรัชญากับการพัฒนาหลักสูตรและแบบเรียน. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520.
- นงนุช ภัทรนคร. สถิติการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.), 2531.
- นพพร พานิชสุข. อิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อการใช้อาการกระตุ้นประสาทประเภทแอมเฟตามีนของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- นกวัลย์ กัมพลาศิริ. การศึกษาสภาวะแวดล้อมทางครอบครัวของผู้ป่วยจิตเวชวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : บีแอนด์บีพับลิชชิ่ง, 2534.
- บุญถิ่น อัตถากร. พัฒนาการของครอบครัวและเด็ก. พระนคร : โรงพิมพ์ศิริหงส์, 2509.
- บุญลือ วันทายนต์. ครอบครัวและวงส่วาน. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.), 2523.
- บุญสนอง บุญโฮทยาน. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518.
- ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2525.

ประคอง กรรณสูตร. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
2534.

✓ ประชาสงเคราะห์, กรม. กองวิชาการ. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาของสถาบันครอบครัว
และแนวทางแก้ไข. กรมประชาสงเคราะห์ 33 (มีนาคม - เมษายน 2533) :
35-51)

✓ ประชาสงเคราะห์, กรม. กองวิชาการ. บทสรุปการสัมมนาทางวิชาการเรื่องแนวคิดและทิศทาง
ของครอบครัวไทย. กรมประชาสงเคราะห์ 33 (พฤศจิกายน-ธันวาคม 2533) :
31-33.

ประกาศกรม ติติมาพงศ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องโภชนาการและการแก้
ปัญหาทโภชนาการโดยใช้บทเรียนมโนธรรมสำนึก และบทเรียนแบบเบ็ดเสร็จขึ้น
พื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.

✓ ประเสริฐ กิติรัตน์ตระกูล. การพัฒนาแบบแผนการสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนชนบท.
วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ฝน แสงสิงแก้ว. ความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว. ชีวิตและงานของศาสตราจารย์
นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว, 2524.

พรทิพา หอมจันทร์. การขัดเกลาทางสังคมของครอบครัวในชุมชนแออัดของกรุงเทพ
มหานคร. ภาควิชาสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา, 2525.

พรเพ็ญ เพชรสุทธิ. การวิเคราะห์ปัจจัยบางประการของเยาวชนกระทำผิดกฎหมาย
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

พรพนทิพย์ สิริวรรณบุษย์. จิตวิทยาครอบครัว. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.),
2530.

_____. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2530.

พรณี แสงชูโต. เด็กกับการเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ และ
พฤติกรรม. วารสารจิตวิทยาคลินิก. 16 (ธันวาคม 2528) : 44-52.

พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ, 2530. (อัคราเนา)

_____ . แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535. (อัคราเนา)

พัทธา สายหู. ครอบครัวแสนสุข. ในรายการประชุมสัมมนาเรื่องปัญหาครอบครัว :
รายงานการประชุมสัมมนา จัดโดยชมรมความมั่นคงของครอบครัวเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : พระสังกการพิมพ์, 2526. หน้า 8-14.

_____ . ระบบครอบครัว ความรู้ทั่วไปสำหรับการพัฒนาระดับตำบล หมู่บ้าน. กรุงเทพ-
มหานคร : หนึ่งเจ็ดการพิมพ์, (ม.ป.ป.)

พิมพ์รัตน์ จงเจษฎากุล. การกระทำความคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของเด็กและเยาวชนสถานพินิจ
และคุ้มครองเด็กกลาง : การศึกษาด้านเศรษฐกิจและสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

พิศมัย วิบูลสวัสดิ์. การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่
กระทำผิดและไม่กระทำผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2510.

เพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง. อิทธิพลของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของลูก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2522.

ไพฑูริย์ เครือแก้ว. ลักษณะสังคมไทย. พระนคร : (ม.ป.ท.), 2513.

แพร่, เปาโล. การเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมเพื่อเสรีภาพ. แปลโดย มนตรี กรรพุ่มมาลัย.
กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2522.

_____ . การศึกษาสำหรับผู้ถูกคดี. แปลโดย ช. เขียวพุ่มพวง. กรุงเทพมหานคร :
สหพันธ์นักศึกษาเสรีแห่งประเทศไทยจัดพิมพ์, 2517.

_____ . คัมภีร์ของผู้คดี. แปลโดย จิราภรณ์ ศิริสุนทรณ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เทพนิมิตร, 2517.

- ยุทธ ศักดิ์เดชอนต์. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.
- รุจิ แพรอด. การนำเสนอโปรแกรมบูรณาการการศึกษาเพื่อชีวิตครอบครัวกับวิชาสังคมศึกษาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- รัชนี้ ลาชโรจน์. คู่มือครูบทเรียนคหกรรมศาสตร์ สอดแทรกประสบการณ์การศึกษากำวางแผนครอบครัว คุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร : วิบูลย์กิจการพิมพ์, 2526.
- วชิราภรณ์ อมฤตนันท์. การเปรียบเทียบผลการสอนเรื่องโภชนาการและอนามัยของอาหารโดยใช้บทเรียนมโนธรรมสำนึกกับบทเรียนแบบปลาเปิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- วรรณภา ลำเจียกเทศ. แนวทางการพัฒนาความสัมพันธ์ในครอบครัวในทัศนะของสตรีที่สมรสแล้ว : ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีที่มารับบริการจากศูนย์วิจัยการวางแผนครอบครัว โรงพยาบาลศิริราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- วันทนา กลิ่นงาม. ภาวะการหย่าร้างของประชากรไทยในเขตกรุงเทพมหานครระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2521 : การศึกษาจากทะเบียนการหย่า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาดิน. เด็กและเยาวชนไทย : เหลือแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจที่ไม่สมดุลย์. สังคมพัฒนา (มกราคม 2533) : 6-8.
- วัลลภ ดังคุณานุรักษ์. เด็กที่ถูกกลืนในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.), 2531.
- วิจิตรวาทการ, หลวง. วิชาการครองเรือน ครองรัก (หลักการครองเรือนและสร้างความสุขพินในครอบครัว). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : เสริมวิทย์บรรณาการ, 2518.
- วิทธากร เชียงกูร. ปัญหาเศรษฐกิจสังคมที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พลัก, 2533.

ศิริพร หลิมศิริวงศ์. ปัญหาทางครอบครัวที่ทำให้เด็กต้องมาอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

กลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2511.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช

2531. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.

ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. แผนพัฒนาการทางสังคม

สงเคราะห์แห่งชาติ ฉบับที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2534. (อัดสำเนา)

_____ . แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน ฉบับที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2534. (อัดสำเนา)

สนิท สัมภกร. มานุษยวิทยา. พระนคร : โรงพิมพ์มหาดไทย, 2510.

สุชา จันทรเฒ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

_____ . จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____ . วัยรุ่น. พระนคร : อักษรบัณฑิตการพิมพ์, 2513.

สุธี จิตราภรณ์. ครอบครัวดี เด็กมีอนาคต. วารสารแนะแนว 15 (2524) : 57-59.

สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2523.

_____ . เปาโล แพร่ กับการสอนผู้ใหญ่ให้รู้หนังสือ. การศึกษาออกโรงเรียน.

กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.), 2522.

สุพิศรา สุภาพ. การศึกษาเกี่ยวกับครอบครัว. วารสารสังคมศาสตร์ 19 (มีนาคม 2525)

: 69-73.

_____ . ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

_____ . สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

สุวรรณี ศรีจันทร์อาภา. ความพร้อมในการเป็นบิดา มารดา ของบิดามารดาในภาคเหนือ

ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

อัจฉลดา นิษิต. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

อานนท์ อาภาภิรมส์. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.), 2523.

อันตา นพคุณ. การเรียนการสอนผู้ใหญ่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร :
(ม.ป.ท.), 2527.

_____ . ปัญหาสวัสดิการเด็กและการตอบสนองโดยองค์การเอกชน. กรุงเทพมหานคร :
(ม.ป.ท.), 2532.

เลนทกุล กรีนสง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์โลก : [ม.ป.ท. ม.ป.ป.]

ภาษาอังกฤษ

Bloom, Benjamin S. "New View of The Learner : Implication for
Instruction and Curriculum," Educational Leadership April,
1978.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education.
New York : McGraw-Hill Book Company, 1971.

Ganett, Henry E. Statistic in Psychology and Education. Bombay :
Vekins Peffer and Simons Privated Ltd., 1966.

Knowles, Malcolm. The Adult Learner : A Neglected Species. 2nd. ed.
Housgton : Hulf, 1979.

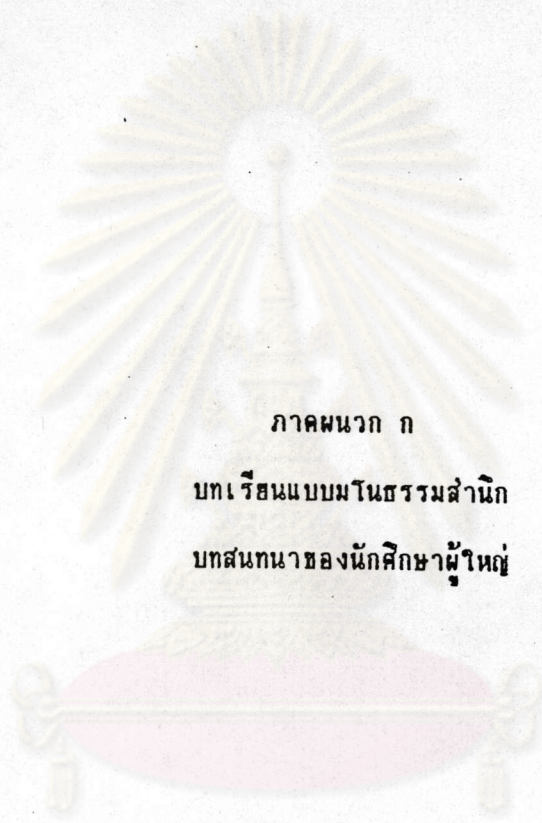
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

บทเรียนแบบมโนธรรมสำนึก

บทสนทนาของนักศึกษาผู้ใหญ่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบมโนธรรมสำนึก

แผนการสอนหน้าที่ 1 เรื่อง หลักการเลือกคู่ครองที่ดี

- ความคิดรวบยอด   การเลือกคู่ครองที่ดีจะนำไปสู่ความสุขภายในครอบครัว
- วัตถุประสงค์
1. เขาชนสามารถอธิบายถึงความสำคัญของการเลือกคู่ครองอย่างรอบคอบได้
  2. เขาชนสามารถอธิบายถึง หลักการเลือกคู่ครองที่ดีได้
-
- วัตถุประสงค์
เนื้อหา
1. เขาชนสามารถอธิบายถึงความสำคัญของการเลือกคู่ครองอย่างรอบคอบได้
ความสำคัญในการตัดสินใจของการเลือกคู่ครอง
การเลือกคู่ครองเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของชีวิตสมรส การตัดสินใจเลือกคู่ครองจึงเป็นการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุดในชีวิตของเรา เพราะผลของการตัดสินใจครั้งนี้ย่อมหมายถึงชีวิตในอนาคตของครอบครัวและจะผูกพันไปถึงชีวิตของบุตรที่จะเกิดมา ฉะนั้นการเลือกคู่ครองจึงต้องคำนึงอย่างรอบคอบ
  2. เขาชนสามารถอธิบายถึง หลักการเลือกคู่ครองที่ดีได้
หลักการเลือกคู่ครองที่ดี
หลักเกณฑ์ทั่วไปในการเลือกคู่ครอง
    - 2.1 การศึกษา : ระดับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ คู่แต่งงานที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกันจะพูดคุยกันรู้เรื่อง
    - 2.2 ฐานะทางเศรษฐกิจ : คู่แต่งงานที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันมากนักจะปรับได้ง่าย สิ่งที่จะต้องคำนึง คือ รายได้ของครอบครัว อาชีพ

- 2.3 บุคลิกภาพ : ซึ่งหมายถึง แนวความคิด กิริยามารยาท ลักษณะนิสัยใจคอ คู่แต่งงานที่มีบุคลิกภาพที่ไม่แตกต่างกันมากนัก จะช่วยลดปัญหาในชีวิตสมรสได้วิธีหนึ่ง
- 2.4 วัย : สังคมไทยนิยมให้ฝ่ายชายมีอายุมากกว่าฝ่ายหญิงประมาณ 2-5 ปี ที่ใกล้เคียงกัน ความพอใจในสิ่งต่าง ๆ และสมรรถภาพทางด้านร่างกายจึงเหมือนกัน
- 2.5 สุขภาพ : สุขภาพของคู่แต่งงานเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงด้วยทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เช่น ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจหรือเป็นที่ร้ายแรง เช่น โรคเรื้อน เป็นต้น
- 2.6 คุณธรรมของคู่ครอง : คู่แต่งงานควรคำนึงถึง เรื่องการปรับตัวอยู่ด้วยกัน การให้ความรัก ความอบอุ่น และการรู้จักการให้อภัยกัน ความอดทนและความเสียสละ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครอบครัวมีความสุขและอยู่ได้นานตลอดไป

การเข้ารหัส Codification)

เรื่องที่แสดงความขัดแย้ง

(สื่อที่ใช้ : วิดีโอจากสมาคมวางแผนครอบครัว)

เรื่องที่ 1

คู่ครองที่ไม่เข้าใจกัน ไม่มีการให้อภัยกัน ไม่มีความอดทน ใช้เวลาในการตัดสินใจเลือกคู่ครองน้อย ไม่ได้คิดนาน ๆ ในที่สุดก็ทะเลาะวิวาทกัน และแยกทางกัน

เรื่องที่ 2

คู่ครองที่ใช้เวลาในการตัดสินใจนาน รู้จักการให้อภัยกันมีความอดทนต่อกัน พยายามที่จะปรับตัวเข้าหากันชีวิตครอบครัวก็อยู่กันยืนยาวและอยู่กันอย่างมีความสุข

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม

1. เมื่อท่านดูวิดีโอ ทั้ง 2 เรื่องแล้วท่านคิดว่าเรื่องทั้ง 2 นี้แตกต่างกันอย่างไร
2. ท่านคิดว่าการที่คู่ครองคู่ที่ 2 ประคับประคองชีวิตครอบครัวได้ยาวนานนั้น เพราะเขามีอะไรเป็นพื้นฐานต่อกัน
3. เมื่อท่านดูวิดีโอ ทั้ง 2 เรื่องแล้ว ท่านคิดว่าการตัดสินใจในการเลือกคู่ครองนั้นมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีเกณฑ์ในการเลือกคู่ครองอย่างไร
5. ท่านคิดว่า การได้คู่ครองที่ไม่เหมาะสมกับตนนั้น จะมีผลอย่างไร
  - ต่อตัวคุณเอง
  - ต่อครอบครัว
6. ท่านคิดว่า ถ้าเราได้คู่ครองที่ดีจะมีผลอย่างไรต่อไป
7. ในชุมชนของท่าน ส่วนใหญ่แล้วสภาพครอบครัวจะเป็นเหมือนเรื่องที่ 1 หรือเรื่องที่ 2
8. จากประสบการณ์ของท่าน ให้ท่านลองเล่าสาเหตุของการเลิกราระหว่างคุณกับคู่รัก และลองบอกถึงคุณสมบัตินี้ของคู่รักคนปัจจุบัน
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบมโนธรรมสำนึก

แผนการสอนหน่วยที่ 2 เรื่อง การวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว

ความคิดรวบยอด	การวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัวก่อนแต่งงานจะส่งผลให้ชีวิตครอบครัวมีปัญหาน้อยที่สุด
วัตถุประสงค์	เพื่อให้เขาเรียนรู้ เข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว โดยสามารถอธิบายถึงการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัวที่ดีในหัวข้อ การมีชีวิตอยู่ร่วมกัน เศรษฐกิจ การมีบุตร ที่อยู่อาศัย

วัตถุประสงค์	เพื่อให้เขาเรียนรู้ เข้าใจ เกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว โดยสามารถอธิบายถึง การวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัวที่ดีในหัวข้อ การมีชีวิตอยู่ร่วมกัน เศรษฐกิจ การมีบุตร และที่อยู่อาศัย
เนื้อหา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีชีวิตอยู่ร่วมกัน คู่แต่งงานควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน รู้จักการให้อภัย รู้จักการเสียสละและรู้จักการปรับตัวเข้าหากัน 2. เศรษฐกิจ คู่แต่งงานควรมีการวางแผนว่าในปัจจุบันนี้แต่ละคน มีรายได้นะเท่าไร จะใช้จ่ายอย่างไร และจะมีการเก็บเข้าบัญชีอีกเท่าไร จะใช้จ่ายอย่างไร และจะมีการเก็บเข้าบัญชีอีกเท่าไร 3. การมีบุตร คู่แต่งงานควรมีการวางแผนว่า ควรจะมีบุตรไม่เกิน 2 คน และควรคิดว่า จะเริ่มมีเมื่อไร 4. ที่อยู่อาศัย คู่แต่งงานควรมีที่อยู่อาศัยอย่างเป็นสัดส่วน

การเข้ารหัส (Codification)

เรื่องที่แสดงความคิดยัง

(สื่อ : บทบาทสมมติ)

เรื่อง : นกน้อยทำรังแต่พอตัว

เรื่องที่ 1

ชายและหญิงคู่หนึ่งมีความรักและความชอบพอกัน จึงตกลงแต่งงานกับ ทั้งสองคนจึงเริ่มวางแผนการใช้จ่าส รายได้ การวางแผนครอบครัวและการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน และเมื่อแต่งงานนานพอสมควรแล้ว ทั้งสองคนจึงเริ่มวางแผนการมีบุตร

เรื่องที่ 2

ชายและหญิงคู่หนึ่งมีความรักและความชอบพอกันจึงตกลงแต่งงานกันทันที โดยไม่ได้มีการวางแผนอะไรล่วงหน้าเมื่อแต่งงานแล้ว ก็แยกมาอยู่ตามลำพังที่บ้านเช่า และมีบุตรทันที ต่อมาทั้ง 2 ต่อมาทั้ง 2 มีปัญหาเรื่องรายจ่าย ไม่มีใครสองรับความคิด จึงเกิดการทะเลาะวิวาทกันอย่างรุนแรง

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม

1. เมื่อท่านดูบทบาทสมมติทั้ง 2 เรื่องจบลงแล้วท่านรู้สึกอย่างไรบ้าง
2. เมื่อทั้ง 2 นี้ มีความแตกต่างกันอย่างไร
3. ท่านคิดว่าในสถานการณ์ของคู่ใดที่ท่านต้องการให้เกิดขึ้น
4. ในชุมชนของท่าน ส่วนใหญ่แล้วจะเกิดเหตุการณ์เหมือนเรื่องใด แล้วจะเกิดจากสาเหตุใด
5. ท่านคิดว่าในชุมชนของท่านนั้น ก่อนแต่งงานกันได้มีการวางแผนการดำเนินชีวิตหรือไม่
6. ถ้ามีแล้วควรมีการวางแผนด้านใดบ้าง
7. ในชุมชนของท่าน เมื่อเกิดปัญหาอย่างในเรื่องที่ 2 แล้ว ท่านจะมีวิธีแก้ไขปัญหายังไง
8. ท่านคิดว่า นอกจากมีการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ การมีบุตร และด้านที่อยู่อาศัยแล้ว คู่แต่งงานควรมีการวางแผนด้านการมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างไร

9. จากประสบการณ์ของท่าน เคยพบการกระทำที่เป็นการประคับประคองชีวิตคู่อย่างไร
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบมโนธรรมสำนึก

แผนการสอนหน่วยที่ 3 เรื่อง การดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ

ความคิดรวบยอด การสร้างครอบครัวที่ดีได้ ต้องการสร้างความเป็นปึกแผ่นและสร้างควม
สงบสุขขึ้นภายในครอบครัว โดยที่สมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบในบทบาทและ
หน้าที่ของตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เขาวิชาสามารถกล่าวถึง
  - หน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อบุตร
  - หน้าที่ของสามีภรรยาที่มีต่อกัน

วัตถุประสงค์

1. เขาวิชาสามารถแยกแยะและเปรียบเทียบลักษณะของครอบครัวที่ดี
กับลักษณะของครอบครัวที่แตกแยก

เนื้อหา

ลักษณะของครอบครัวที่ดี คือ

1. เป็นครอบครัวที่มีความเป็นปึกแผ่น คือ สามี ภรรยาต่างช่วยกันทำมา
หาเลี้ยงชีพ รู้จักใช้จ่าย รู้จักการประหยัดทรัพย์ และรู้จักซ่อมแซม
สิ่งของเพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อไป
2. เป็นครอบครัวที่มีความสุข คือ มีความรักใคร่ และห่วงใยในทุกข์ของ
กันและกัน

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความคิดของ

ตอนที่ 1 : เรื่อง สร้างรัง สร้างรัก

(สื่อที่ใช้ : ภาพชุดการ์ตูน)

เรื่องที่ 1

สามีและภรรยาต่างช่วยกันทำงาน พอสิ้นเดือนทำเงินมารวมกันเป็นและแบ่งเงินออกเป็นส่วน ๆ คือ การใช้จ่ายส่วนตัว ใช้จ่ายภายในบ้านและส่วนสุดท้าย คือ เก็บเอาไว้ในธนาคาร

เรื่องที่ 2

ภรรยาทำงานโยกย้ายผลไม้เลี้ยงครอบครัวเพียงฝ่ายเดียว ส่วนสามีก็สามะเลเทเมา และในยามว่างชอบเล่นไพ่ เมื่อถึงกลางเดือนสามีและภรรยาคุณี้ก็มีการทะเลาะวิวาทกันเพราะไม่มีเงิน ลูกก็นั่งร้องไห้

การถอดรหัส Decoding)

คำถาม ตอนที่ 1

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในเรื่อง 2 เรื่องนี้
2. ท่านคิดว่าครอบครัวทั้ง 2 ครอบครัวนี้แตกต่างกันอย่างไร
3. ในสภาพชุมชนของท่าน ส่วนใหญ่แล้วจะมีลักษณะครอบครัวเหมือนเรื่องใด
4. จากประสบการณ์ของท่าน ครอบครัวของท่านมีการเตรียมตัวในการใช้จ่ายอย่างไร
5. ถ้าหากว่าในอนาคต ท่านมีครอบครัว ท่านจะมีการจัดการเกี่ยวกับการหารายได้และการใช้จ่ายของครอบครัวอย่างไร
6. นอกจากท่านจะรู้จักการประหยัดโดยการออมทรัพย์แล้ว จะมีวิธีใดบ้างที่ถือว่าเป็นการช่วยกันประหยัด

(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความคิดแข็ง

ตอนที่ 2 : เรื่อง รักและห่วงใย

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพสามีภรรยาแสดงความรักต่อกัน ลูกหน้าตาอึดอัดแหม่มใส

ภาพที่ 2 : ภาพสามีภรรยาตบตีกัน ลูกร้องไห้

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 2

1. เมื่อท่านดูภาพทั้ง 2 แล้ว ท่านคิดว่าภาพทั้ง 2 นี้แตกต่างกันอย่างไร
  2. เมื่อท่านดูภาพทั้ง 2 แล้ว ท่านรู้สึกอย่างไร
  3. ส่วนใหญ่แล้วลักษณะครอบครัวในบริเวณชุมชนของท่านเป็นเหมือนภาพใด
  4. ประสบการณ์ที่ท่านเคยเห็นการทะเลาะวิวาทกัน มีการกระทำแสดงออกมาด้วยวิธีใด
  5. ท่านคิดว่า ท่านจะแสดงความรักและความห่วงใยต่อคู่สมรสของท่านอย่างไร
  6. เมื่อภายในครอบครัวของท่านมีปัญหา ท่านคิดว่าจะมีการแก้ปัญหาได้อย่างไร
- (คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

วัตถุประสงค์ 2. เขาวิช่นสามารถกล่าวถึง - หน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อบุตร

เนื้อหา หน้าที่ของบิดามารดาที่มีต่อบุตร

1. ให้การเลี้ยงดูบุตร
2. สร้างฐานะและความมั่นคงให้แก่บุตร

การเข้ารหัส (Codification)

เรื่องที่แสดงความคิดแข็ง

ตอนที่ 1 : เรื่อง เวลาของหนู

(สื่อที่ใช้ : เทปวิดีโอ จากบริษัทไทยประกันชีวิตและจากสมาคมวางแผนครอบครัว)

เรื่องที่ 1 : พ่อและแม่พาลูกไปเที่ยว

เรื่องที่ 2 : ลูกอยู่บ้านคนเดียว นั่งคิดถึงพ่อและแม่ ลูกนั่งรำพึงอยากให้พ่อแม่อยู่บ้านกับตน

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม : ตอนที่ 1

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
  2. ท่านคิดว่าเด็กใน 2 ภาพนี้แตกต่างกันอย่างไร
  3. ถ้าท่านเป็นเด็กในภาพที่ 1 และในภาพจะเป็นอย่างไร
  4. ในชุมชนของท่านใหญ่เด็กจะอยู่ในลักษณะเหมือนภาพใด
  5. ท่านคิดไหมว่า การที่พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับลูกนี้จะส่งผลให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง
  6. ถ้าหากว่าเกิดปัญหาของการไม่มีเวลาให้กับครอบครัวของท่านในอนาคต ท่านคิดว่าจะแก้ไขปัญหาหรือไม่ และจะแก้ไขอย่างไร
- (คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความคิด

ตอนที่ 2 : เรื่อง เพื่อนอนาคต

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพลูกเรีนหนังสือ แม่ยิ้มอย่างดีใจ

ภาพที่ 2 : ภาพลูกนอกอยู่เฉย ๆ แม้นั่งเล่นไพ่ พ่อดื่มสุรา

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 2

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
2. เมื่อท่านดูแล้วท่านรู้สึกอย่างไร
3. ท่านคิดว่า การที่ครอบครัวให้บุตรเรีนหนังสือนั้น ดีหรือไม่

4. ในภาพที่ 2 นั้น ท่านคิดว่าดีหรือไม่ ถ้าดี คืออย่างไร และถ้าไม่ดี ไม่ดีอย่างไร
5. ในชุมชนของท่านนั้น ส่วนใหญ่แล้วครอบครัวมีการสนับสนุนให้บุตรเรียนหนังสือหรือไม่
6. ท่านคิดว่า ในอนาคตท่านจะมีการสนับสนุนการศึกษาแก่ลูกของท่านหรือไม่ อย่างไร
7. ท่านคิดว่า มีวิธีการใดบ้างที่จะสามารถกระตุ้นให้บิดามารดาเห็นความสำคัญของการให้การศึกษา

(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเรียนแบบมโนธรรมสำนึก

แผนการสอนหน่วยที่ 4 เรื่อง ความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัว

<p>ความคิดรวบยอด</p> <p>วัตถุประสงค์</p>	<p>หลงอบายมุข ทำให้ครอบครัวไม่มั่นคงยังผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เขาชนสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะของครอบครัวที่แตกแยกหรือครอบครัวที่ขาดความมั่นคง 2. เขาชนสามารถบอกถึงปัญหาที่เกิดจากความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัวได้
<p>วัตถุประสงค์</p> <p>เนื้อหา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เขาชนสามารถอธิบายได้ถึงลักษณะของครอบครัวที่แตกแยกหรือครอบครัวที่ขาดความมั่นคง <p><u>ลักษณะของครอบครัวที่แตกแยกหรือครอบครัวที่ขาดความมั่นคง</u> เป็นลักษณะของครอบครัวที่ภายในครอบครัวหลงใหลในสิ่งต่อไปนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สำส่อนทางเพศ เป็นการกระทำที่จะทำให้เกิดครอบครัวที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้ตั้งใจของวัยรุ่นทั่วไป และยังส่งผลให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันภายในครอบครัว ในที่สุดก็จะนำไปสู่ปัญหาการหย่าร้างได้ 2. เสพสุรา ยาเมา เป็นการกระทำที่สามารถทำให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว และทำให้เกิดครอบครัวที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจของวัยรุ่นด้วย 3. ดิตธาเสพติด ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาทกันภายในครอบครัวได้ 4. เล่นการพนันอยู่เป็นนิจ 5. เกียจคร้านในการประกอบอาชีพ เป็นการกระทำที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกันภายในครอบครัวได้ พร้อมทั้งยังนำผลไปสู่การทำให้ครอบครัวแตกแยกหรือขาดความมั่นคง

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงถึงความขัดแย้ง

ตอนที่ 1 : เรื่อง เอดส์จำ ซอลาก่อน

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพคนที่เป็นโรคเอดส์

ภาพที่ 2 : ภาพสามีทอดภรรยาข้างหนึ่ง และกอดลูกอีกข้างหนึ่ง

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 1

1. เมื่อท่านดูภาพทั้ง 2 ภาพแล้วท่านเห็นความแตกต่างหรือไม่
2. เมื่อท่านดูภาพที่ 1 แล้ว ท่านรู้สึกอย่างไร
3. ท่านมีความรู้และความเข้าใจกับคำว่า เอดส์ มากน้อยแค่ไหน
4. ท่านรู้สึกผลของการสื่อสารทางเพศหรือไม่ และจะมีผลกระทบไปถึงใครบ้างและอย่างไร
5. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยพบคนที่มีการกระทำอย่างภาพที่ 1 หรือไม่ และสภาพของครอบครัวเขาเป็นอย่างไร
6. ท่านคิดว่าการที่เราไม่ไปสื่อสารทางเพศนั้น เราจะมีความสุขได้หรือไม่
7. ในอนาคตข้างหน้า ถ้าท่านมีครอบครัว ท่านคิดว่าท่านจะกระทำตัวเช่นไร
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

ตอนที่ 2 : เรื่อง น้ำหวาน น้ำเมา

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพสามีเมาสุราและทำกระทะเลาะวิวาทกับภรรยา

ภาพที่ 2 : ภาพสามีภรรยานั่งดื่มน้ำหวาน

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 2

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
2. ท่านมีความรู้สึกแตกต่างอย่างไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
3. ตามความคิดของท่านการกระทำดังในภาพที่ 2 นี้ จะส่งผลอย่างไรบ้าง
4. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยพบลักษณะครอบครัวดังภาพใด และมีการกระทำเป็นเช่นไร
5. ท่านคิดว่า การกระทำดังในภาพที่ 1 ถูกหรือไม่
6. ท่านคิดว่า เราจะมีวิธีการป้องกันปัญหานี้ได้อย่างไร
7. ถ้าท่านมีครอบครัว ท่านคิดว่าท่านจะมีการป้องกันการเกิดปัญหานี้ได้อย่างไร
8. และท่านคิดว่า ท่านต้องการมีชีวิตครอบครัวเป็นอย่างไร
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความคิดแย้ง

- ตอนที่ 3 : เรื่อง ขวัญในถ้ากระบอก
- (สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)
- ภาพที่ 1 : ภาพคนตีคยาเสพติด ร่างกายซูบผอม
- ภาพที่ 2 : ภาพคนร่างกายแข็งแรง

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 3

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
2. ท่านคิดว่า คนที่จะมีครอบครัวที่มีความสุข ควรเป็นคนดังภาพใด

3. ท่านรู้ถึงผลของการติดยาเสพติดที่มี
  - ต่อตนเอง
  - ต่อครอบครัว
4. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยพบคนที่เป็นดังภาพที่ 1 หรือไม่ และมีการกระทำ
เช่นไร
5. ท่านคิดว่าความแตกต่างระหว่างภาพที่ 1 กับภาพที่ 2 การดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัว
จะแตกต่างกันอย่างไร
6. ท่านคิดว่าเราจะมีวิธีการป้องกันปัญหาไม่ให้คนในครอบครัวติดยาเสพติดได้อย่างไร
7. ถ้าท่านมีครอบครัว ท่านคิดว่าท่านต้องการจะเป็นดังคนในภาพที่ 1 หรือภาพที่ 2
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

- ตอนที่ 3 : เรื่อง ขวัญใจถ้ากระบอก
(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)
- ภาพที่ 1 : ภาพคนติดยาเสพติด ร่างกายซูบผอม
- ภาพที่ 2 : ภาพคนร่างกายแข็งแรง

การถอดรหัส (Decodification)

คำถาม ตอนที่ 3

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพ 2 ภาพนี้
2. ท่านคิดว่า คนที่จะครอบครัวที่มีความสุข ควรเป็นคนดังภาพใด
3. ท่านรู้ถึงผลของการติดยาเสพติดที่มี
  - ต่อตนเอง
  - ต่อครอบครัว
  - ต่อสังคมและต่อประเทศชาติ อย่างไรบ้าง

4. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยพบคนที่เป็นดังภาพที่ 1 หรือไม่ และมีการกระทำเช่นไร
5. ท่านคิดว่าความแตกต่างระหว่างภาพที่ 1 กับภาพที่ 2 การดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวจะแตกต่างกันอย่างไร
6. ท่านคิดว่าเราจะมีวิธีการป้องกันปัญหาไม่ให้คนในครอบครัวคิดเสียดใจได้อย่างไร
7. ถ้าท่านมีครอบครัว ท่านคิดว่าท่านต้องการจะเป็นดังคนในภาพที่ 1 หรือภาพที่ 2
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

ตอนที่ 4 : เรื่อง กีฬาพาเพลิน

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพคนเล่นไพ่

ภาพที่ 2 : ภาพคนเล่นกีฬา

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 4

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพนี้
2. ท่านคิดว่าการกระทำเช่นดังในภาพที่ 1 ถูกหรือผิด ถูกเพราะอะไร ผิดเพราะอะไร
3. ท่านคิดว่าการเล่นการพนันนั้นดีหรือไม่ ถ้าดีเพราะอะไร ถ้าไม่ดีเพราะอะไร
4. ท่านเคยทราบถึงผลของการเล่นการพนันหรือไม่
5. ท่านคิดว่า ผู้ที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดีหรือไม่ เป็นสมาชิกที่ดีดำรงอยู่ในครอบครัวที่ดีนั้นควรกระทำดงภาพใด
6. ท่านคิดว่าภาพที่ 2 นั้นเป็นอย่างไร
7. ในชุมชนของเราส่วนใหญ่จะมีลักษณะเหมือนดังภาพใด
8. ท่านคิดว่า จะมีวิธีการใดที่เราจะสามารถป้องกันปัญหาการเล่นการพนันได้

9. ท่านคิดว่า ถ้าในอนาคตข้างหน้า ท่านมีครอบครัว ท่านจะเล่นการพนันหรือไม่ ทำไม
(คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

ตอนที่ 5 : เรื่อง ตื่นเกิดชาวไทย

(สื่อที่ใช้ : ภาพการ์ตูน)

ภาพที่ 1 : ภาพคนที่เพิ่งตื่นนอน บิดขี้เกียจ นาฬิกาตีเวลา 12.00 น.

ภาพที่ 2 : ภาพคนทำงานทามของนาฬิกาตีเวลา 12.00 น.

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม ตอนที่ 5

1. ท่านเห็นอะไรบ้างในภาพนี้
  2. เมื่อท่านดูภาพทั้ง 2 แล้ว ท่านรู้สึกว่าจะแตกต่างกันอย่างไร
  3. ท่านคิดว่าคนในภาพใดจะทำให้ครอบครัวขาดความมั่นคงได้
  4. ท่านคิดว่า ถ้าผู้แต่งงานดังภาพที่ 1 จะมีผลอย่างไร และคุณคิดว่าจะมีวิธีการแก้ไขได้อย่างไร
  5. ท่านคิดว่า ถ้าเราต้องการจะสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับครอบครัวของท่าน ท่านจะเป็นดังภาพใด
  6. ในชุมชนของท่าน ส่วนใหญ่แล้วสมาชิกในครอบครัวจะเป็นลักษณะใด
  7. จากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยเห็นพฤติกรรมดังคนในภาพที่ 1 หรือไม่ และจะมีผลเป็นอย่างไร
  8. และจากประสบการณ์ของท่าน ท่านเคยเห็นพฤติกรรมเหมือนคนในภาพที่ 2 หรือไม่ แล้วครอบครัวเขาเป็นเช่นไร
- (คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

วัตถุประสงค์
เนื้อหา

2. เขาวิช่นสามารถบอกถึงปัญหาที่เกิดจากความไม่มั่นคงของสถาบัน
ปัญหาซึ่งเกิดจากความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัว

ส่วนใหญ่ผลที่เกิดจากความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัว ก็คือ เด็กที่เกิดมาในครอบครัว เช่นนี้ ส่วนใหญ่แล้วจะมีปัญหา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อครอบครัว ต่อสังคมและต่อประเทศชาติด้วย คือ

1. เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้พัฒนาการของเด็กทางร่างกาย สติปัญญาอารมณ์และสังคมไม่เหมาะสมกัน
2. เด็กและเขาวิช่นติดยาเสพติดเป็นจำนวนมากขึ้น จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า ในปี 2532 ผู้ติดยาเสพติดที่เป็นเด็กและเขาวิช่น มีจำนวนมาก 15,037 คน หรือร้อยละ 25 ของผู้ติดยาเสพติดทั้งหมด
3. มีการล่าส่อนทางเพศ ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย ขาขบริการทางเพศมากขึ้น
4. เด็กและเขาวิช่น หนีออกจากบ้านไปใช้ชีวิตอยู่บนท้องถนนมากขึ้นที่เรียกว่า เด็กเร่ร่อน
5. เด็กและเขาวิช่นกระทำผิดกฎหมายมากขึ้น

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

ตอนที่ 1 : เรื่อง ชั่วหนด้วย

สถิติเด็กที่ติดยาเสพติด

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม

1. เมื่อคุณเห็นสถิตินี้แล้ว คุณรู้สึกอย่างไร
2. ตามความรู้สึกของคุณ เด็กและเขาวิช่นที่เป็นกำลังของชาติควรมีลักษณะเช่นไร

3. ถ้าเราปล่อยให้เด็กคิดหาเหตุผลมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แล้วคุณคิดว่าจะมีผลกระทบ
เช่นไร
  4. ในชุมชนของเรา ส่วนใหญ่แล้วเด็กและเยาวชนจะอยู่ในลักษณะเช่นไร
  5. จากประสบการณ์ของคุณและจากความคิดของคุณสาเหตุใดที่ทำให้เด็กคิดหาเหตุผล
  6. คุณคิดว่าถ้าคุณมีครอบครัว คุณต้องการให้บุตรของคุณเติบโตเป็นเช่นไร
  7. คุณจะวิธีแก้ปัญหาไม่ให้บุตรของคุณไม่คิดหาเหตุผลได้อย่างไร
  8. คุณคิดว่าบุคคลใดที่ควรจะมีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนี้และควร
ทำอย่างไร
- (คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

การเข้ารหัส (Codification)

ภาพที่แสดงความขัดแย้ง

ตอนที่ 3 : เรื่อง หนูไม่อยากเป็นโจร

สถิติที่กระทำผิดกฎหมาย

การถอดรหัส (Decoding)

คำถาม

1. เมื่อคุณรู้สึกแล้วคุณรู้สึกเช่นไร
  2. คุณคิดว่าการที่เด็กกระทำผิดกฎหมายนี้เป็นเพราะอะไร
  3. คุณคิดว่าใครที่ควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหานี้
  4. ในชุมชนของเราเคยพบกับเหตุการณ์นี้หรือไม่
  5. ถ้าเคยพบ เด็กพวกนี้จะมาจากครอบครัวเช่นไร
  6. คุณคิดว่าจะมีวิธีป้องกันปัญหานี้ได้อย่างไร
  7. คุณคิดหรือไม่ว่า ถ้าพวกเขาออกจากคุกแล้วเขาจะมีอาการป่วยทางใดบ้าง
- (คำถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์)

แผนการสอนที่ 2 เรื่อง การวางแผนการดำเนินชีวิต

เรื่องที่ 1 : หนักน้อยทำรังแต่พอตัว

ผู้แสดง : 5 คน

อุปกรณ์ประกอบฉาก :

เรื่องย่อ :

ฉากที่ 1 : โธและอ้อยชอบพอกัน จึงตกลงแต่งงานกัน โดยได้มีการวางแผนพูดคุยถึงเรื่องรายได้ของแต่ละคน ค่าใช้จ่าย การออมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย การวางแผนครอบครัว การอยู่ร่วมกัน และการวางแผนแต่งงาน

ฉากที่ 2 : เมื่อทั้งคู่แต่งงานกันแล้ว โธจึงย้ายมาอยู่บ้านอ้อย ทั้งสองคนได้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายภายในบ้าน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือญาติอีกฝ่ายหนึ่งเป็นอย่างดี เมื่ออยู่ต่อไปทั้งสองคนก็เริ่มวางแผนเรื่องบ้านและการมีบุตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉากที่ 1

โอสินคอยอ้อยอยู่หน้าสวนสาธารณะ (อ้อยเดินเข้ามาทางฉากด้านซ้าย แล้วเอามือปิด

ตาโอส โอสจึงดึงเอามือออก)

อ้อย : พี่โอส คอยนานหรือเปล่านั้น (พูดไปด้วยเดินไปด้วย เดินไปหาเก้าอี้หนึ่ง)

โอส : ไม่นานหรอก เรานั่งแถว ๆ นี้ดีกว่านะ วันนี้นั่งนานอยู่มากไหม

อ้อย : ไม่มากหรอกค่ะ เลยมมีโอกาสไปถอนเงินมา

โอส : อ้อยจำ เราคบกันมาตั้งนานแล้ว พี่คิดว่าเราน่าจะพูดคุยกันถึงเรื่อง อนาคตของเราได้แล้ว

อ้อย : (ทำหน้าอาย) อนาคตอะไรหรือคะพี่โอส

โอส : อนาคตของเราสองคนไงจะ พี่คิดมานานแล้วว่าเราน่าจะมาคุยกันได้แล้ว เพราะเราจะตกลงแต่งงานกันไม่ใช่หรือจะ

อ้อย : ใช่คะพี่โอส งั้นพี่โอส คิดว่า เราน่าจะเริ่มวางแผนอะไรกันก่อนดีคะ

โอส : ก่อนอื่นเราต้องเตรียมการเรื่องเงินเสียก่อน พี่คิดว่าเราน่าจะเปิดบัญชีออมทรัพย์ เป็นชื่อของเราสองคน เพื่อเอาไว้สำหรับออมเงิน เวลาเราเจ็บป่วยค่าใช้จ่ายที่เราน่าจะจำเป็นต้องใช้ และที่สำคัญ คือ สำหรับลูกของเราไงจะ

อ้อย : โอ พี่โอส เรื่องลูกยังอีกตั้งไกลทำไมต้องรีบด้วยหละคะ

โอส : อ้อย เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมากนะ ถ้าเราไม่รู้จักรักเก็บหอมรอมริบกันเสียตั้งแต่ตอนนี้แล้ว เราจะมีเงินเพื่อลูกของเรา หรือใช้จ่ายยามฉุกเฉินหรือจะ

อ้อย : เอาหละจะ งั้นอ้อยจะไปเปิดบัญชีใหม่ แล้วจะกันเงินบางส่วนของอ้อยใส่ลงไว้ในบัญชี มันอาจจะไม่มากนักหรอกนะคะ

โอส : ไม่เป็นไรจะ น้อยก็น้อยดีกว่าที่เราไม่คิดจะเก็บเลย พี่ก็จะกันเงินใส่ลงในบัญชีของเราด้วยเหมือนกัน แล้วส่วนหนึ่งพี่ก็จะกันไว้สำหรับงานแต่งงานของเรา อ้อยว่าดีไหมจะ

อ้อย : พี่โอส ถ้าเราแต่งงานกันแล้ว พี่คิดว่าเราจะอยู่ที่ไหนกันดีคะ อ้อยคิดว่าถ้าพี่ไม่ติดอ้อย เราน่าจะอยู่บ้านอ้อยกันก่อน ญาติของอ้อยก็ไม่รังเกียจพี่ด้วย อีกอย่างที่บ้านของอ้อยก็ใกล้กับที่ทำงานของเราทั้ง 2 คน เราจะได้ไม่เหนื่อยมาก

- โต : พี่นะไม่รังเกียจหรืออึดอัดเลย เพียงแต่เกรงใจคุณพ่อคุณแม่ เอาจะจะนั่งตกลง แล้วพอเราค่อย ๆ เก็บเงินแล้วหาบ้านอยู่ก็แล้วกัน
- อ้อย : จะพี่
- โต : เลอแล้วเรื่องไอ้ตัวน้อย ๆ ของเราแหละจะ พี่ว่าเราไปปรึกษากับสมาคมวางแผนครอบครัวกันดีไหมจะ
- อ้อย : ดีค่ะดี
- (โตและอ้อยชวนกันไปสมาคมวางแผนครอบครัว ช่วงนี้จะฉายวิดีโอ เรื่องการวางแผนครอบครัวจนจบ)
- โตและอ้อยเดินออกมาจากฉาก แล้วเริ่มสนทนา
- โต : อ้อยจำ พี่หิวแล้วหะ เราไปนั่งทานข้าวกันดีกว่านะ (โตและอ้อยไปนั่งทานข้าวแล้วเริ่มบทสนทนา)
- อ้อย : เจ้าหน้าที่เขาคิดจังเลยนะจะพี่ หารายละเอียดข้อมูลเราคิดจัง
- โต : ใช่จะ แล้วเรื่องงานแต่งงานของเรา อ้อยคิดว่าเราจะจัดอย่างไรจะ
- อ้อย : เอาที่มันสะดวก ๆ ง่าย ๆ ดีกว่าจะ
- โต : ถ้าวันตอนเช้าเราไปทำบุญตักบาตรที่วัด แล้วกินข้าวเฉพาะญาติของเราดีไหมจะ
- อ้อย : ดีจะพี่ ไม่เปลืองดี
- โต : วันพี่จะไปคุยกับแม่นะ

ฉากที่ 2

พ่อกับแม่กำลังอ่านหนังสือพิมพ์ โตกับอ้อยเดินเข้ามาชมมือไหว้

- พ่อ : อ้าวจะไปทำงานกันแล้วหรือลูก แล้วทานข้าวเข้ากันหรือยัง
- โต : พมทานกันเรียบร้อยแล้วครับ วันนี้คุณแม่จะเอาอะไรหรือเปล่าครับ เพราะผมกับอ้อยว่าจะแวะซื้อของใช้ส่วนตัวหน่อย
- แม่ : ไม่หรอก แล้วจะกลับมาทานข้าวเย็นกันหรือเปล่า
- อ้อย : จินคุณแม่ หุงข้าวอย่างเดียวกั้แล้วกัน เคี้ยวหนูหากับข้าวมาเอง (อ้อยส่งเงินให้แม่)
- หนูช่วยออกค่าใช้จ่ายภายในบ้านละ

- โธ : ฉันจะไปกันก่อนนะค่ะ เดี่ยวจะสาย (ทั้ง 2 คนไหว้แล้วเดินทางออกมา)
- โธ : อ้อจำ หลังจากที่เราแต่งงานกันมา 3 ปีแล้ว พี่มีความสุขมากเลยจ๊ะ พี่ดีใจที่มีภรรยาที่ดี คอยเก็บหอมรอมริบ ประหยัด เป็นคนมีน้ำใจ และกตัญญู
- อ้อย : อ้อก็เหมือนกันจ๊ะ พี่ เพราะพี่โธรู้จักการวางแผนก่อนที่เราจะแต่งงานกัน เราถึงมีความสุขอย่างนี้
- โธ : อ้อ ตอนนี้เราพร้อมกันบ้างแล้วเราน่าจะมีตัวน้อย ๆ ของเราทั้ง 2 คนได้แล้ว ไข่ใหม่จ๊ะ
- อ้อย : พักหน้า และอ้อมอย่างมีความสุข

เรื่องที่ 2 เรื่อง ที่ขัดแย้งกัน

ในส่วนสาธารณกลางกรุงเทพฯ แห่งหนึ่ง

- หมู : พี่จูนขา รอนานหรือเปล่าคะ
- พี่จูน : ทำอะไรอยู่หนะ หมู พี่คอยตั้งนานแล้วนะ เดียวนี้ก็ไม่คอยชะเลย เพื่อนพี่มันก็คอยพี่อยู่
- หมู : บ่นจังเลย ที่หมูคอยพี่จูนนาน, หมูยังไม่ว่าเลย ที่เพื่อนพี่ พี่ให้คอยไม่ได้
- พี่จูน : ก็เพื่อนพี่มันหลายคนเนี่ย เอาทะเล เลิกทะเลาะกันดีกว่าวันนี้เราไปไหนกันดีละ
- หมู : เดินช้อปปิ้งหน่วยเป็นใจ อหากดูเสื้อผ้า สักชุดหนึ่ง
- พี่จูน : ช้ออีกแล้ว 2 อาทิตย์ที่แล้วก็เพิ่งซื้อ เงินทองก็ยังมี
- หมู : แหม, ก็ยังดีกว่าไปเสียในวงเหล้า วงการพนันก็แล้วกัน
- พี่จูน : เอาทะเล เลิกพูด ไปก็ไป เดี่ยวพี่จะได้ไปกินเหล้าของพี่บ้าง

ที่ศูนย์การค้า

- พี่จูน : เออ ! หมู แม่เขาไม่ได้ถามเรื่อง แต่งงานของเราบ้างหรือ
- หมู : ไม่ได้ถามหรอกจ๊ะ ทุกอย่างก็แล้วแต่พี่

- พี่จูน : จินพี่ก็จะจัดหาผู้ใหญ่ไปสู้ขอ เค็ดิวแต่แต่งแล้วเราต้องแยกออกมาอยู่เฉพาะเราสองคนนะ
พี่ว่าจะไปกู้เงินเพื่อนมาคู้บ้านสักหลัง
- หมู : พี่จูนจำ แล้วงานแต่งงานทะเล จะจัดถึงไงดีจ๊ะ
- พี่จูน : พี่ก็จะไปยืมเงินเพื่อนฝูงมาจัดให้ใหญ่โตเลย เอาทะเลแล้วเราค่อนันผู้ใหญ่ ไปคุยกับ
แม่ของหมูกัน

หลังจากแต่งงานกันไป 3 เดือนแล้ว

- พี่จูน : หมูอยู่บ้านหรือเปล่า
- หมู : อยู่สิ ! ฉันมันคนเฝ้าบ้าน กลับมาทำไมนี่มันจะเที่ยงคืนอยู่แล้วนะ
- พี่จูน : กินเหล้าอยู่กับไอ้พ่อมึงมัน เลสคิกไปหน่อย
- หมู : ดีเหมือนกัน แล้วพี่รู้ไหม ว่าวันนี้ คนเขามาทวงค่าบ้านแล้วนะ
- พี่จูน : เอา เอา เงินไป (หยิบเงินส่งให้)
- หมู : พี่จูน วันนี้หมูไปหาหมอมาทะ
- พี่จูน : เป็นอะไร ก็ปกคือนี่ ไม่เห็นเป็นอะไร
- พี่หมู : หมอเขาบอกว่า เรากำลังจะมีไอ้ตัวเล็กใจ
- พี่จูน : อะไร (แสดงท่าทำดีใจ) นี่เรากำลังจะมีลูกหรือ
- หมู : จ๊ะ ดีใจไหมจ๊ะ
- พี่จูน : ดีจ๊ะ

หลังจากแต่งงาน 1 ปีเศษ

- พี่จูน : หมูจำ พี่กลับมาแล้วคะ (เม้าอ้อแอ้มา)
- หมู : กลับมาทำไม จะสว่างอยู่แล้ว เม้าได้ทุกวัน (ตะโกนใส่)
- พี่จูน : เบื่อจิงโว้ย กลับมาก็พบแต่เมือขี้บน ยิ่งจิงแล้วจะให้กลับบ้านทำไม
- หมู : กินแต่เหล้า เงินทองหายไปในหมด ไม่รู้ค่าข้าว ค่านมลูก ค่าผ่อนบ้าน และยัง
หนี้สินต่าง ๆ อีก กินเข้าเหล้า เล่นเข้าการพนัน
- พี่จูน : หนุมมากจิงโว้ย ระวัง ! เฮ้อ (ทำท่าคอบ)

แผนการเรียนหน่วยที่ 1 เรื่อง หลักการเลือกคู่ครองที่ดี

ผู้สอน : เมื่อน้องคูโทรททัศน์จบไปแล้วน้องเห็นอะไรบ้าง

น.ร.1 : เห็นคู่แต่งงานทะเลาะกัน

น.ร.2 : เห็นถึงความแตกต่างของคู่แต่งงาน คู่ที่1ทะเลาะวิวาทกัน เลิกรากัน คู่ที่ 2 ดีกัน

น.ร.3 : คู่ที่ 1ไม่เข้าใจกัน ทะเลาะกัน คู่ที่ 2 รักกัน และอยู่ด้วยกัน

น.ร.4 : คู่ที่ 1 ทะเลาะกันไม่เข้าใจกัน คู่ที่ 2 รักกันและเข้าใจกัน

ผู้สอน : น้องคิดว่าคู่ที่ 1 และคู่ที่ 2 นั้นแตกต่างกันเพราะอะไร

น.ร.1 : เป็นเพราะคู่ที่ 1 เลือกคู่ครองไม่ดี คู่ที่ 2 เลือกคู่ที่ดี

น.ร.2 : เป็นเพราะการเลือกคู่ครองที่แตกต่างกัน คู่ที่ 1 ได้คู่ครองที่ไม่เข้าใจกัน ไม่มีนิสัยใจคอเดียวกัน คู่ที่ 2 ได้คู่ครองที่มีความเข้าใจกัน รู้จักการอภิเษกให้กัน

น.ร.3 : คู่ที่ 1 ไม่มีเวลาในการไตร่ตรองเลือกคู่ครอง ส่วนคู่ที่ 2 มีเวลาในการเลือกคู่ครองที่ดี

น.ร.4 : เป็นเพราะการเลือกคู่ครอง คู่ที่ 1ไม่มีเวลาในการเลือกคู่ครองจึงไม่เข้าใจกัน คู่ที่2 มีเวลาในการเลือกคู่ครอง คู่ครองมีความเข้าใจกัน

ผู้สอน : ใช่ คู่ที่ 1 และคู่ที่ 2 มีความแตกต่างกันในการเลือกคู่ครอง จากที่ดูในโทรทัศน์ น้องคิดว่า การเลือกคู่ครองนั้น มีความสำคัญหรือไม่ เพราะอะไร

น.ร.1 : มีความสำคัญ เพราะ คู่ที่ 1 เลือกคู่ครองไม่ดี จึงทำให้มีการทะเลาะวิวาทกัน เลิกรากัน ส่วนคู่ที่ 2 มีเวลาในการคิดไตร่ตรองเลือกคู่ครอง จึงมีความเข้าใจกัน มีการให้อภิเษกกัน

น.ร.2 : มีความสำคัญ เพราะจะส่งผลไปถึงความเป็นอยู่ของครอบครัวในอนาคตว่าจะอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข หรือว่าจะเลิกรากัน

น.ร.3 : มีความสำคัญมากเพราะ การแต่งงานนั้น เป็นสิ่งสำคัญในชีวิตถ้าเราเลือกคู่ครองที่ดี เข้าใจกัน ครอบครัวของเราจะมีความสุข แต่ถ้าเราได้คู่ครองที่ไม่ดี ไม่เข้าใจกัน ไม่มีการให้อภิเษกกัน ก็จะทำให้อยู่ด้วยกันไม่ได้

น.ร.4 : แต่ผมว่า การเลือกคู่ครองนั้นมันไม่สามารถจะทำได้ทุกคน อย่างสภาพของผม ของ
ชุมชนของผมนี้ เราจะไปหาคนที่ทำงานดี เงินเดือนเฮอะๆไม่ได้เพราะในชุมชนของเรา ส่วน
ใหญ่จะมีอาชีพกรรมกร ค้าขาย

ผู้สอน : การเลือกคู่ครองนั้น ไม่จำเป็นว่าเราจะต้องเลือกคนทำงานดี เงินเดือนมากหรือว่า
ร่ำรวย เพียงแต่ว่า การที่เรามีเกณฑ์หรือมีข้อคิดในการเลือกคู่ครองนั้น จะเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ
เลือกได้ และนี่คิดว่า เรามีเหตุผลในการคำนึงก่อนจะเลือกคู่ครองอะไรบ้าง

น.ร. 1 : วิษณะ เราควรที่จะเลือกคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน แต่สำหรับน้องจะเลือกคู่ครองที่มี
อายุมากกว่า

ผู้สอน : ทำไมถึงต้องเลือกคู่ครองที่มีอายุมากกว่า

น.ร.1 : เพราะว่าเขาเป็นผู้ชาย เขาจะเป็นผู้นำครอบครัวดังนั้นเราควรที่จะอายุมากกว่า

น.ร.2 : เราควรที่จะเลือกคู่ครองที่มีวัยใกล้เคียงกัน เพราะจะได้มีความคิดและมีรสนิยมเดียวกัน

น.ร.3 : หนูคิดว่า วัยที่ใกล้เคียงกันนั้น สำคัญมาก แต่ไม่จำเป็นว่าฝ่ายชายจะต้องมีอายุมากกว่า
เพราะบางคู่ฝ่ายชายอายุน้อยกว่า เขาก็ยังอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข แต่วัยที่ใกล้เคียงกันนั้น
สำคัญเพราะจะมีความคิด และมีทัศนคติใกล้เคียงกัน

ผู้สอน : ค่ะ วิษณะ เป็นสิ่งสำคัญในสภาพปัจจุบันคู่แต่งงานจะมีอายุใกล้เคียงกัน เพราะสภาพ
สังคมเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วมาก จึงทำให้คนที่อยู่ในวัยที่แตกต่างกัน ก็จะมีความคิด รสนิยมแตกต่าง
กันอย่างเห็นได้ชัด ไม่เหมือนคนสมัยก่อน รุ่นพ่อแม่ หรือรุ่นคุณปู่ คุณย่าของเราท่านจะมีวัยแตกต่าง
กันมาก

น.ร.1 : จริงครับ ยกตัวอย่าง เช่น การฟังเพลง คนในสมัยใหม่รุ่นผมก็จะฟังเพลงสไตล์สมัย
ใหม่ เพลงเร็วๆ เพลงเพื่อชีวิต จากนักร้องสมัยใหม่ เช่น คาราบาว คาราวาน คิก ชิโร่ แต่ถ้า
คนอายุมากกว่าผมสัก 10 ปี ก็อาจไม่ชอบฟังเพลงในแนวนี้ก็ได้

ผู้สอน : ค่ะ จากการยกตัวอย่างนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเห็นได้ชัด ดังนั้น วิษณะจึงเป็นสิ่งสำคัญแต่
เรื่องฝ่ายใดควรที่จะอายุมากกว่าฝ่ายใดนั้น ก็ไม่ใช่สิ่งสำคัญ แต่จากสภาพสังคมไทยส่วนใหญ่แล้ว จะ
นิยมให้ฝ่ายชายอายุมากกว่าฝ่ายหญิง นี่เองคิดว่ามีอะไรอีกค่ะ

น.ร.1 : อูบนิสัยใจคอค่ะ

ผู้สอน : อูบนิสัยใจคอเป็นอย่างไรค่ะ

น.ร.1 : ควรเลือกคู่ครองที่มีอุปนิสัยใจคอคล้ายคลึงกัน ไม่แตกต่างกันมากนัก

น.ร.2 : ควรเลือกคู่ครองที่มีนิสัย หรือรสนิยมคล้ายๆกัน เช่น ถ้าเราเป็นคนขยันขันแข็ง ทำมาหากิน รักความก้าวหน้า แต่ไปเลือกคนที่ชอบเที่ยว ชู้เกียจก็จะไม่ดี

น.ร.3 : ควรเลือกคู่ครองที่มีอาชีพ มีการศึกษาที่ดี

น.ร.4 : เราควรที่จะเลือกคู่ที่มีงานการทำ มีความรู้ เพราะถ้าเลือกคนที่ชู้เกียจไม่ทำงาน ก็จะทำให้ชีวิตครอบครัว ไม่มีความสุข หย่าร้างกันได้

น.ร.5 : สำหรับในชุมชนของเรา โอกาสน้อยมากที่ เราจะเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงๆ มีงานทำดีๆ เพราะในชุมชนนี้ ส่วนใหญ่แล้วก็จะประกอบอาชีพค้าขาย หาบเร่ แยกขาม หรือว่าเป็นพนักงานเสมียน การจะมีโอกาสไปเลือกคู่ครองที่ร่ำรวย หรือทำงานดีๆนั้นยาก

ผู้สอน : จากการที่น้องๆ ได้พูดหรือเสนอความคิดเห็นนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้อง พี่ไม่ได้หมายความว่า เราจะต้องเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงๆ หรือว่าอาชีพใหญ่โต เพียงแต่ว่า เหตุผลที่สำคัญในการตัดสินใจ คือ เราควรที่จะเลือกคู่ครองที่มีอาชีพการงานที่สุจริต เป็นคนรักการทำงาน มีความรู้และการศึกษาพอเหมาะสมกับเรา การเลือกคนที่มีการศึกษาแตกต่างกับเรามากๆ ก็ไม่ใช่ว่าจะดี เพราะอะไรทราบไหมคะ

น.ร.1 : ทำให้เกิดความแตกต่างทางด้านความคิด การทำงาน

น.ร.2 : ถ้าเราเลือกคู่ครองที่มีการศึกษาสูงกว่าเรามากๆ ก็อาจทำให้ความคิดไม่ตรงกันได้ แล้วก็อาจจะทะเลาะกัน

น.ร.1 : แต่ถ้าเราเลือกคู่ครองที่ไม่มีการศึกษาเลย ก็จะทำให้ครอบครัวแย่ เพราะเมื่อไม่มีความรู้ก็ไม่มีอาชีพที่ดี ได้เงินไม่ดี ก็จะทำให้ครอบครัวไม่มีเงินใช้ ทะเลาะกัน

ผู้สอน : ค่ะ นอกจากนิสัยใจคอแล้ว มีอะไรอีกที่พอจะเป็นเหตุผลในการตัดสินใจเลือกคู่ครองได้

น.ร.1 : ศาสนาครับ เพราะศาสนาแต่ละศาสนาย่อมจะมีกิจกรรมและการปฏิบัติแตกต่างกันไป

ดังนั้นถ้าเราเลือกคู่ครองที่แตกต่างกันทางด้านศาสนา อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการขัดแย้งกันได้

ในภายหลัง

ผู้สอน : ค่ะ ศาสนาก็เป็นเหตุผลอันหนึ่งที่จะช่วยตัดสินใจในการเลือกคู่ครองได้ น้องคิดว่า

ถ้าเลือกคู่ครองที่ไม่ดีแล้ว ผลลัพธ์จะเกิดกับใคร จะมีผลเสียอย่างไร

น.ร.1 : จะเกิดผลเสียแก่ตัวเด็กหรือตัวลูก

ผู้สอน : ทำไมถึงไปเกิดกับลูกหละคะ ลูกจะได้รับผลอย่างไร

น.ร.1 : เพราะว่าพ่อแม่เป็นส่วนสำคัญของชีวิตลูก เมื่อพ่อแม่ทะเลาะกันไม่เข้าใจกัน ลูกเห็นก็จะเกิดความเสียใจได้

น.ร.2 : เด็กจะรู้สึกเสียใจ และไม่เข้าใจว่า ทำไมเขาถึงทะเลาะกัน เด็กจะเกิดปมด้อย

น.ร.3 : เด็กจะเกิดความรู้สึกว่าเหว่ เพราะคิดว่าไม่มีใครรัก ทำไมพ่อแม่แยกทางกัน ทะเลาะกัน ไม่เหมือนพ่อแม่คนอื่น

น.ร.4 : จะทำให้ลูกเบื่อชีวิต มีปมด้อย เป็นเด็กมีปัญหา และก็จะเป็ปัญหาของสังคมในที่สุด

ผู้สอน : ค่ะ ส่วนใหญ่แล้วปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับลูกหรือสมาชิกในครอบครัว แล้วก็เกิดกับตนเองด้วย ทางด้านสภาพจิตใจ น้องอาจจะทราบไหมคะว่า จะเป็นอย่างไร

น.ร.1 : สภาพจิตใจแย่มาก ไม่ดี เสียใจ

น.ร.2 : คู่ครองจะมีความสั่นคลอนทางด้านจิตใจ ใจจะถูกกระทบกระเทือน เคยอ่านข่าว คู่ครองบางคนมีการตัดสินใจที่ผิดๆ เช่นฆ่าตัวตาย บางคนถูกกระทบกระเทือนจิตใจมาก จนเป็นบ้า เสียสติไปเลย

น.ร.3 : สามีภรรยาบางคนจิตใจแย่มาก ภรรยาบางคนกลายเป็นคนหวาดระแวงและจะเสียใจมาก

ผู้สอน : ค่ะสภาพจิตใจของคู่ครองจะถูกกระทบกระเทือนมาก ซึ่งถือว่าเป็นการสูญเสีย ทรัพย์สินกรรมของชาติอย่างมาก จากที่กล่าวมาทั้งหมด น้องมีตัวอย่างพอจะเล่าให้ฟังได้บ้างไหมถึงปัญหาของการเลือกคู่ครองที่ผิดอย่างเห็นได้ชัด (รอทั้งช่วงเป็นเวลานาน ไม่มีคำตอบ)

ผู้สอน : ไม่มีเลขหรือคะ

น.ร.1 : คือบางครั้งมันดูยากว่า เป็นสาเหตุมาจากการเลือกคู่ครองผิดหรือเปล่า อย่างพี่ชายผม เขาก็รักกับภรรยาเขาดี ปรากฏว่าตอนหลังก็ทะเลาะกันเลิกกันไป

ผู้สอน : ค่ะแล้วพอจะบอกไหมว่า ทำไมเขาถึงทะเลาะกัน น้องบอกว่าเขารักกันดี ดังนั้นการเลือกคู่ครองนั้น นอกจากจะมีความรักและความเข้าใจเป็นพื้นฐานแล้วยังน่าจะมืองค์ประกอบอื่นๆ ด้วย แล้วคู่ของพี่ชายน้องคิดว่าเห็นเพราะอะไร

น.ร.1 : อาจเป็นเพราะพี่ชายคิดเล้าอย่างมาและหกเขาก็ชอบคบตีกันเวลาเขาเมา

ผู้สอน : ค่ะนั่นคือสาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่ง คือ พี่ชายคิดเล้าแล้วเมื่อดับมาก็มาทะเลาะคบตีกัน นั่นก็คือการเลือกคู่ครองที่ผิด จากที่น้องฟังมาทั้งหมด น้องก็พอเห็นความสำคัญของการเลือก

คู่ครองแล้ว นื่องคิดว่าในอนาคตข้างหน้าถ้าจะแต่งงาน นื่องจะคิดเรื่องการเลือกคู่ครองหรือไม่

น.ร.1 : เลือกแน่นอนค่ะ

ผู้สอน : แล้วคิดว่าจะมีเหตุผลในการเลือกคู่ครองอย่างไร

น.ร.1 : เลือกคนที่ไม่ต้องหล่อมาก มีงานทำเป็นหลักแหล่ง เข้ากับญาติพี่น้องเราได้

น.ร.2 : เลือกคนที่เขารักเรา มากกว่าที่เรารักเขา ไม่กินเหล้า สูบบุหรี่ มีงานทำไม่ต้องหล่อ

น.ร.3 : เลือกคนที่ไม่สูบบุหรี่ ไม่กินเหล้า ไม่เล่นการพนัน ไม่เจ้าชู้ มีงานทำเป็นหลักแหล่ง

หน้าตาอย่างไรก็ได้ อายุใกล้เคียงกันหรือมากกว่า

น.ร.4 : เลือกคนที่มันนิสัยใจคอใกล้เคียงกับเรา คือ ตัวเองเป็นคนชอบอยู่เงียบๆ จึงคิดว่าจะ

เลือกคนที่ไม่ชอบเที่ยว ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เล่นการพนัน ลักษณะแบบเดียวกับเรา

น.ร.5 : จะดูที่นิสัยก่อน สิ่งแรก คือ จะต้องเป็นคนเรียบร้อย ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เพราะผมมีเงิน

ไม่มาก ไม่เล่นการพนัน หน้าตาน่ารักก็พอ สิ่งสำคัญ ขยันและเรียบร้อย

น.ร.6 : นิสัยเรียบร้อย แต่งตัวบางแต่ไม่มาก มีความรู้ฐานะน้อยกว่าผม หรือรุ่นเดียวกัน ไม่ใช้

จ่ายฟุ่มเฟือย นับถือศาสนาเดียวกัน

น.ร.7 : เลือกคนที่ไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่เจ้าชู้ เป็นผู้นำเราได้ดี มีงานทำ เข้ากับญาติเราได้

น.ร.8 : เลือกคนที่ให้ความรักและให้อภัย ทนเราได้ มีงานการทำ ไม่ต้องหล่อมาก

น.ร.9 : เลือกคนที่เขารักเรา เป็นคนใจเย็น ไม่กินเหล้าไม่เล่นการพนัน ไม่เจ้าชู้ มีงานทำ

อายุมากกว่าเราเล็กน้อย

น.ร.10 : เลือกคนที่มันนิสัยเรียบร้อย เป็นแม่บ้าน ไม่เที่ยวมาก เป็นคนเข้าใจอะไรง่ายๆ เข้า

กับเราได้

น.ร.11 : เลือกคนสวย ผมชอบคนสวย นิสัยน่ารัก ร่าเริง ไม่ฟุ่มเฟือย ทำงานบ้านได้บ้างก็ดี

อดทน มีงานทำหรือไม่มีก็ได้

ผู้สอน : เราทุกคนก็น่าจะมีเหตุผลอะไรสักอย่างในการเลือกคู่ครอง ส่วนใหญ่ก็ดูที่นิสัยใจคอ

ก่อน การปรับตัวเข้าหากัน คู่ที่การทำงาน การประกอบอาชีพ วิชา สุขภาพและค้อยมาคู่ที่หน้าตาที่หลัง

แผนการสอนหน่วยที่ 2 เรื่อง การวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว

ผู้สอน : เห็นอะไรบ้างจากเรื่องราวที่ทั้งสองเรื่อง

น.ร.1 : เห็นความแตกต่างของครอบครัวทั้ง 2 ครอบครัวที่ 1 มีความสุข ครอบครัวที่ 2 ไม่มีความสุข

น.ร.2 : ครอบครัวที่ 1 อยู่อย่างมีความสุข ไม่ทะเลาะกัน ครอบครัวที่ 2 ทะเลาะตบตีกัน

น.ร.3 : ครอบครัวที่ 1 ดีกัน ครอบครัวที่ 2 ทะเลาะกัน

ผู้สอน : เมื่อเห็นความแตกต่างแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : รู้สึกว่าครอบครัวที่ 2 นี้โหดร้ายมาก ไม่น่าคบตีกันเลย

น.ร.2 : เห็นครอบครัวที่ 1 แล้วรู้สึกน่ารักดี น่าอิจฉา ส่วนครอบครัวที่ 2 นั้นน่ากลัว

น.ร.3 : ครอบครัวที่ 1 แล้วรู้สึกมีความสุข อบอุ่นดี เขารักกันดี เข้าใจกันดี

ผู้สอน : แล้วครอบครัวที่ 2 หละคะ รู้สึกอย่างไร

น.ร.3 : คุณแล้วตกดี ไม่ได้เลย

ผู้สอน : แล้วน้องรู้ไหมว่า ทำไมครอบครัวที่หนึ่งถึงมีความสุข เขารักกันเข้าใจกัน ส่วนครอบครัวที่ 2 ทำไมเขาถึงทะเลาะกัน

น.ร.1 : เพราะว่าครอบครัวที่ 1 เขามีการวางแผนครอบครัวกันก่อน เช่นเรื่อง ที่อยู่อาศัย การวางแผนครอบครัว ส่วนครอบครัวที่ 2 ไม่มีการวางแผน และยังใช้เงินฟุ่มเฟือยด้วย

น.ร.2 : เพราะว่า ครอบครัวที่ 1 มีการวางแผนร่วมกัน ทั้งเรื่องการเงิน ค่าใช้จ่ายและที่อยู่อาศัย ส่วนครอบครัวที่ 2 ไม่มีการวางแผนร่วมกัน และผู้ชายคิดเหี้ยม

น.ร.3 : เพราะว่าครอบครัวที่ 1 รู้จักการวางแผนการดำเนินชีวิต ผู้ชายไม่เจ้าชู้ ไม่กินเหล้า ส่วนผู้หญิงก็รู้จักประหยัด ครอบครัวที่ 2 ไม่วางแผน ใจร้อน ฟุ้งเฟ้อ

ผู้สอน : แล้วน้องอยากเป็นเหมือนใคร

น.ร.1 : อยากเป็นอย่างคุณ คุณมีความสุขแต่ไม่รู้ว่าจะทำได้หรือเปล่า คงต้องขึ้นอยู่กับคุณของเราด้วย

ผู้สอน : ในบริเวณชุมชนหรือจากประสบการณ์ของน้อง เคยมีการวางแผนก่อนหรือไม่

น.ร.1 : ไม่วางแผน

น.ร.2 : ไม่วางแผน

น.ร.3 : ที่บ้านมีพี่น้องแค่ 2 คน คิดว่าคงมีการวางแผนครอบครัว

น.ร.4 : ความคิดของผมคิดว่า ในครอบครัวของผมไม่เคยมี เพราะเป็นครอบครัวสมัยใหม่ ครอบครัวสมัยโบราณไม่มีการวางแผนแน่นอน เพราะว่าเขาไม่มีการจำเป็นเรื่อง ที่อยู่อาศัย ด้านค่าใช้จ่าย เงินไม่ก็บาทก็อยู่ได้แล้ว ตกกับชายของผม มีลูกตั้ง 10 คนก็อยู่ได้ แต่เดี๋ยวนี้ถ้ามี มากอย่างนั้นคงแย่

น.ร.5 : จากครอบครัวของหนู จะมีการเก็บเงินไว้ในแต่ละเดือนว่าจะเก็บเดือนละเท่าไร แม่จะเป็นเงิน และบางครั้งก็มีการนำเงินที่เก็บไว้ มาให้ค่าเทอมของหนู ค่าใช้จ่ายต่างๆ

น.ร.6 : ไม่มีการวางแผน เพราะครอบครัวของผมจน มีผมกับพ่อที่ทำงาน มีรายได้เพียงพอเป็นรายวัน

ผู้สอน : แล้วเวลาที่ต้องใช้เงินฉุกเฉิน อย่างเช่น เวลาใครเจ็บป่วยหรือเวลาที่ต้องจ่ายค่าเรียน

น.ร.1 : เวลาไม่สบายก็ซื้อยาตามร้านขายยา ได้ ส่วนค่าเล่าเรียนก็ไปหาฮิมแล้วค่อยผ่อนทีหลัง

น.ร.2 : บ้านของหนูมีแค่ แม่จะเป็นคนเก็บเงิน พ่อจะเป็นคนหาเงิน เวลาหนูไปซื้อของหรือไปเที่ยวกัน แม่จะเอาเงินที่เก็บไว้ไปใช้ เวลาไม่สบายบางครั้งพ่อก็จ่าย บางครั้งแม่ก็ไปซื้อของตามร้านขายยา

น.ร.3 : บ้านผมก็มี แม่กับพ่อ พี่ชายจะเป็นคนหาเงิน แล้วผมก็จะเก็บเงินไว้เป็นบางส่วน อีกส่วนก็กิน เที่ยว ใช้จ่ายภายในบ้าน

ผู้สอน : และส่วนใหญ่ในชุมชนของน้อง ส่วนใหญ่จะเกิดเหตุการณ์เหมือนเรื่องใด

น.ร.1 : ที่บ้านหนูก็มีทะเลาะกันบ้างแต่ไม่ค่อยบ่อย ส่วนครอบครัวอื่นเห็นได้ชัด ทะเลาะกันเพราะไม่มีเงิน ต้องไปฮิมเงินกัน

น.ร.2 : ส่วนใหญ่เขาจะฮิมเงินกัน มีคนมาให้กู้แล้วค่อยก็คิดดอกเบี้ยไป

น.ร.3 : มีการทะเลาะกัน เรื่องเงินทอง มีลูกมาก จึงมีปัญหาเรื่องเงินเรื่องทอง

น.ร.4 : ตรงที่ใกล้ๆกับบ้านของผมก็ตีกันเกือบทุกวัน เพราะผู้ชายเมาเหล้าไม่มีเงิน

ผู้สอน : จากที่เราคุยกันมา นอกจากเรามีการวางแผนด้านที่อยู่อาศัย ด้านการใช้จ่าย ด้านการมีบุตรแล้ว เราควรจะมีการวางแผนด้านการมีวิถึอยู่ร่วมกันอย่างไร

น.ร.1 : ผมขอเสริมอะไรหน่อย เราควรจะมีการวางแผนด้านที่อยู่อาศัย คือรัฐบาลน่าจะขยายที่อยู่ของประชากร ขยายฝั่งเมืองกรุงเทพออกไปสู่ชานเมือง น่าจะมีการสร้างชุมชนเล็กๆ สำหรับชาวสลัมบริเวณนอกเมือง

น.ร.2 : ส่วนผมคิดว่า การวางแผนด้านเศรษฐกิจนั้น ถ้าเป็นไปได้ รัฐบาลน่าจะสนับสนุนให้มีการทำประกันชีวิต ส่วนด้านที่อยู่อาศัยนั้น ผมคิดว่าเป็นสิ่งไม่สำคัญ อยู่ที่นี่ก็อยู่แล้ว เพราะอยู่ที่ไหนที่เราสามารถไต่ขึ้นไปสูงได้ แต่ถ้าเราอยู่ในที่สูงแล้วจะไม่มองคนจน

ผู้สอน : ค่ะนั่นก็เป็นวิธีการแก้ไข การวางแผนด้านเศรษฐกิจและด้านการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน

น.ร.1 : ควรจะมีใจกว้าง คู่ครองไม่ควรทุเบาและควรที่จะมีเวลาให้แก่กันและกัน ไม่มากก็น้อย อย่างน้อยตอนเย็นควรมีเวลาช่วยลูกทำการบ้าน ทานข้าวเย็นด้วยกัน

น.ร.2 : ควรจะมีความซื่อสัตย์ต่อกัน สามีภรรยาควรมีความไว้วางใจกัน มีความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตน คู่ครองที่ดีควรจะให้เกียรติซึ่งกันและกัน

น.ร.3 : คู่ครองควรให้อภัยกัน เพราะการที่คนเราอยู่ด้วยกันนั้น ก็จะต้องมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง ทะเลาะกันบ้าง ก็ควรจะให้ภัยกัน และคู่ครองควรจะให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษา ลูกเมื่อลูกมีปัญหา

น.ร.4 : ไม่ทะเลาะกันต่อหน้าลูก และที่สำคัญ คือ ต้องมีความอดทน เพราะอาจจะมีอะไรผิดพลาดกันบ้างก็ต้องอดทน นิสัยบางครั้งของคู่ครองเขาอาจจะไม่เป็นอย่างที่เรหวังไว้ ก็ต้องรู้จักอดทน และที่สำคัญ คือ ความเข้าใจซึ่งควรที่จะพยายามสร้างให้เกิดขึ้นตลอดเวลา

น.ร.5 : ส่วนผมคิดว่า การที่คู่ครองมีความรักและความเข้าใจให้กันนั้น อะไรทุกอย่างก็จะตามมา ถ้าเรารักและพยายามทำความเข้าใจ เราก็จะมีความอดทนมากกว่าที่เราเลือกคนที่ฐานะหน้าตา หรือบางครั้ง ถ้าเรารักเราก็จะอภัยให้กันได้ตลอดเวลา เราจะพยายามทำความเข้าใจ อยู่ตลอดเวลา

ผู้สอน : ค่ะทั้งหมดที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ดังนั้นเราพอจะสรุปได้ว่า การที่เราจะสามารถประคับประคองชีวิตสมรสเราให้ถูกกระทบกระเทือนน้อยที่สุด ก็คือ เราและคู่ครองของเรา ควรจะมีการวางแผนชีวิตครอบครัวร่วมกันบ้างไม่มากก็น้อย

น.ร.1 : ถูกต้องครับ เพราะบางครั้งเราอาจจะไม่สามารถวางแผนได้ครบเพราะการที่เราจะพูดอะไรกันในขณะที่เรายังไม่แต่งงานกันนั้น มันก็เป็นเรื่องยากเหมือนกัน ผมว่าอย่างน้อยก็อาจจะเป็นเรื่องที่อยู่อาศัยเพียงเท่านั้น

ผู้สอน : นั่นก็คงเป็นเพราะอะไรทราบไหมค่ะ

น.ร.1 : เป็นเพราะสังคมไทยเราครับ เราถูกเลี้ยงให้รู้จักอาย อะไรยังไม่ถึงเรื่องพูดก็ไม่พูด อย่างเช่นเรื่องเพศ ในสังคมเมืองอื่นเขาจะเห็นเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องที่ต้องศึกษาก่อนมีครอบครัว แต่เมืองไทยนี้ผู้ใหญ่จะไม่ยอมพูดเลย เห็นเป็นเรื่องน่ารังเกียจ น่าอาย

ผู้สอน : ใครมีความคิดเห็นอย่างอื่นอีกไหมค่ะ

ผู้สอน : ไม่มีหรือค่ะ จากที่น้องพูดมานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ในสังคมเรายังไม่เปิดกว้าง แต่ปัจจุบันนี้ยังดีกว่าแต่ก่อน รุ่นคุณปู่คุณตา คุณพ่อ เราเฮอะเลย สภาพบ้านเมืองและสังคมต่างกัน ดังนั้นการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัวเป็นสิ่งที่จำเป็นจริงๆ และจำเป็นมากกว่าแต่ก่อนเสียอีก ถ้าเรามีโอกาส เราควรจะมีการวางแผนชีวิตครอบครัวกันก่อนบ้างไม่มากก็น้อย

น.ร.1 : สำหรับผม ที่จริงตอนเข้าก็ยังไม่คิดว่าเราจะต้องทำอะไรบ้างก่อนจะแต่งงาน แต่ตอนนี้คิดแล้ว จะวางแผนเรื่องเงินก่อนเป็นอันดับแรก ความเป็นอยู่เป็นอันดับสอง และการใช้จ่ายภายในบ้านพร้อมๆกับจะมีลูกแค่สองคนเท่านั้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนหน่วยที่ 3 เรื่อง การดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ

ตอนที่ 1 เรื่อง สร้างรัก สร้างรัก

ผู้สอน : น้องเห็นอะไรบ้างในเรื่อง 2 เรื่องนี้

น.ร.1 : ครอบครัวที่ 1 ช่วยกันทำมาหากิน ช่วยกันเก็บ ส่วนครอบครัวที่ 2 ไม่ช่วยกัน ไม่มีเงินใช้จ่ายเพียงพอ ลูกก็ร้องไห้

น.ร.2 : ครอบครัวที่ 1 ช่วยกันทำงาน ส่วนครอบครัวที่ 2 ภรรยาทำคนเดียวสามีไม่ทำงานทะเลาะกัน

น.ร.3 : ครอบครัวที่ 1 ช่วยกันทำงานและช่วยกันเก็บ ครอบครัวที่ 2 ไม่ช่วยกัน

น.ร.4 : ครอบครัวที่ 1 ช่วยกันทำงานหาเงิน และช่วยกันเก็บออม รู้จักการใช้จ่ายส่วนครอบครัวที่ 2 ไม่มีวิธีการใช้จ่าย แล้วยังหาเงินเพียงคนเดียว ส่วนอีกคนไม่ช่วยเลย เป็นธรรมดาที่จะต้องทะเลาะกัน

น.ร.5 ครอบครัวที่ 1 ช่วยกันทำมาหากิน ช่วยกันค้าขาย รู้จักแบ่งเงินที่หามาได้ออกเป็นหลายๆ ส่วน เช่นแบ่งเป็นเงินเก็บ เงินสำหรับใช้จ่ายปัจจุบัน ส่วนอีกครอบครัวหนึ่ง ไม่ช่วยกันทำ ไม่ช่วยกันเก็บจึงทะเลาะกัน

ผู้สอน : ในสภาพชุมชนของน้อง ส่วนใหญ่แล้วมีลักษณะแบบครอบครัวภาพใด

น.ร.1 : ส่วนใหญ่แล้วก็ปนๆกันไป เหมือนภาพที่ 1 ตรงช่วยกันทำงาน บางครั้งก็ทะเลาะกัน เหมือนภาพที่ 2

น.ร.2 : เหมือนภาพที่ 1 พ่อแม่เขาก็ช่วยกันทำงานดี ก็มีการเก็บเงินบ้างแต่ไม่ค่อยคตคตกัน

น.ร.3 : เป็นเหมือนภาพที่ 1 พ่อทำงานที่ทำเรือ แม่ขายของ ช่วยกันทำดี

น.ร.4 : ส่วนใหญ่ในบริเวณชุมชน จะเป็นภาพที่ 2 กินเหล้าและทะเลาะกัน

น.ร.5 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 ทะเลาะกัน คบคิตกัน

น.ร.6 : เป็นเหมือนภาพที่ 1 เขาช่วยกันทำงาน มีทะเลาะกันบ้าง แต่ไม่ถึงขนาดคตคตกัน

น.ร.7 : เหมือนภาพที่ 1 ช่วยกันทำงาน แม้จะเก็บเงินไว้ใส่ออมสิน พ่อทำงาน

น.ร.8 : เหมือนภาพที่ 2 ได้ยินเสียงทะเลาะกันทุกวันเลย

น.ร.9 : เป็นภาพที่ 2 เขาไม่ค่อยช้ำสกัน เห็นต่างคนต่างอยู่บางวันก็ทะเลาะกัน บางวันก็ไม่พบหน้ากันเลย

น.ร.10 : เหมือนภาพที่ 2 บริเวณนั้นจะมีเรื่องกันมาก

ผู้สอน : จากที่เล่ามาทั้งหมด พอจะเล่าให้ฟังต่อได้ไหมว่า ครอบครัวของน้องเคยมีการเตรียมตัวด้านค่าใช้จ่าย หรือการใช้เงินในแต่ละเดือนอย่างไร

น.ร.1 : ผมไม่แน่ใจ สำหรับพ่อแม่ผมก็คงมี คือน่าอาจจะเก็บบ้างแต่ตัวผมเองไม่ค่อยได้เก็บ เพราะมีเงินไม่มากพอ

น.ร.2 : ที่บ้านแม่จะเก็บไว้ธนาคาร และอีกส่วนก็เป็นค่ากินอยู่ เวลาหนูไปโรงเรียนหนูก็เอาเงินกับแม่

น.ร.3 : ที่บ้านคงมีการแบ่งเงิน พ่อหาเงินมาแม่ก็เก็บบ้าง แต่บางเดือนก็ไม่ได้เก็บ เพราะบางครั้งพ่อก็หยุดพักบ่อย เงินได้น้อย

น.ร.4 : ที่บ้านมีพ่อกับแม่ชายของ คิดว่าคงเก็บไว้ธนาคาร

น.ร.5 : ที่บ้านคงมีเก็บบ้าง แต่ไม่แน่ทุกเดือน

น.ร.6 : ก็ใช้กัน ต่างคนต่างใช้ต่างคนต่างเก็บ

น.ร.7 : ก็จะมีการใช้กันบ้าง พ่อเป็นคนทำงาน แม่คอยดูแลบ้าน เวลาพ่อให้เงินแม่ แม่ก็จะเก็บไว้ เวลาหนูเอาเงินก็ไปเอากับแม่

ผู้สอน : จากที่เราคุยกันมา คิดว่าก็น่าจะมีการจัดเงิน จัดค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน คราวนี้ถ้าหากว่า เรามีครอบครัวในอนาคต น้องจะมีการจัดการเกี่ยวกับรายรับรายจ่ายอย่างไร

น.ร.1 : อันนี้ถ้าเป็นจริงแล้ว ก็อยากจัดการแยกเป็น 3 ส่วนคือ ใช้จ่ายส่วนตัวส่วนที่หนึ่ง ใช้จ่ายภายในบ้านส่วนที่สอง และเก็บแยกไว้ธนาคารส่วนที่สาม แต่ก็ยังไม่ทราบว่า จะเป็นไปได้แค่ไหน เพราะถ้าเราหารายได้ไม่เพียงพอ หรือคู่ครองของเราอาจจะไม่มีรายได้ ถ้าเป็นอย่างนั้น ก็คงแค่ทำอย่างไรให้พอกินไปวันๆ

น.ร.2 : ในบริเวณชุมชนของเราก็คงมีเก็บบ้าง และส่วนตัวของน้องก็คิดว่า จะเก็บถ้ามีพอเก็บ และก็จะแบ่งไว้ใช้จ่ายภายในบ้าน

น.ร.3 : คิดว่าคงมีการแบ่งเงินออกเป็นส่วนๆ ส่วนหนึ่งเอาไว้ใช้จ่ายภายในบ้าน อีกส่วนหนึ่งเอาไว้ใช้ส่วนตัว และเก็บไว้ธนาคาร อีกส่วนให้พ่อกับแม่

น.ร.4 : คิดว่าคงแบ่งออกเป็นหลายส่วน ส่วนหนึ่งเอาไว้ให้กับบุคคลที่มีบุญคุณกับเรา เช่น พ่อแม่ หรือ คนที่เลี้ยงเรามา อีกส่วนก็จะใช้จ่ายภายในบ้าน ถ้ามีเหลือเก็บฝากไว้ในธนาคาร

น.ร.5 : คงจะใช้จ่ายภายในบ้าน ส่วนเงินที่จะเก็บนั้นถ้ามีพอเก็บก็ค่อยเก็บ และก็ใช้จ่ายบ้างเป็นบางส่วน

น.ร.6 : คิดว่าคงจะเก็บเงิน และใช้จ่ายภายในบ้าน

น.ร.7 : ถ้าในอนาคตมีครอบครัว ก็คงต้องดูรายได้ในแต่ละเดือนก่อน ถ้ามีเงินพอเพียง ก็ต้องแบ่งใช้จ่ายภายในบ้าน ให้ผู้มีบุญคุณถ้ามีเหลือต้องเก็บไว้นั่นเอง

ผู้สอน : แปลว่า ทุกคนจะมีการแบ่งเงินออกเป็นหลายส่วน คือ ส่วนที่ 1 ส่วนที่เราจะแบ่งใช้จ่ายภายในบ้าน ส่วนที่สองส่วนที่ใช้จ่ายส่วนตัว ส่วนที่สาม ส่วนเก็บฝากไว้ในธนาคารและมีบางคนที่ต้องการแบ่งเงินบางส่วนไปให้พ่อแม่ผู้มีบุญคุณ ค่ะนอกจากการประหยัดที่เป็นการออกทรัพย์ด้วยการเก็บเงินแล้ว น้องคิดว่ามีวิธีการอะไรบ้างที่เขารู้จักว่าการประหยัดได้อีก

น.ร.1 : เช่นการไม่แต่งตัวมาก รู้จักใช้เสื้อผ้าที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด อย่าไปทำตามแฟชั่น

ผู้สอน : การไม่แต่งตัวมากมาย รู้จักใช้เสื้อผ้า และนอกจากนี้จะมีอะไรอีกคะ

น.ร.1 : การรู้จักการทำกับข้าว การแบ่งกับข้าว อย่างเช่นควรรู้จักการถนอมอาหาร อาหารอันไหนที่เราจะสามารถเก็บรักษาได้ในเวลาอันยาวนานก็ควรที่จะรู้จักวิธีเก็บ หรือว่าถ้าคนน้อย อย่างเช่นที่บ้านมีเพียง 3 คน ก็จะซื้อกับข้าวถุง 2 อย่างพอ ถ้ามีเหลือก็เก็บไว้พรมนี้เข้า

น.ร.3 : แต่ถ้าบ้านคนเยอะ กับข้าวถุงก็คงไม่พอทานและเป็นการสิ้นเปลือง ดังนั้นที่บ้านบ้างครั้งก็ทำแกงหม้อใหญ่แล้วตักราดเอา จึงเหลือพอทานม้อต่อไป

น.ร.4 : การนำวัสดุที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ที่บ้านผมทำบ่อยมาก อย่างเช่นขวดน้ำยาต่างๆ หรือขวดน้ำหวาน พอกทานเสร็จแล้วก็ล้างให้สะอาด แล้วสามารถนำมาใส่ของแห้งได้ เช่น พริกป่น น้ำตาล เกลือ

น.ร.5 : บางครั้งก็นำเสื้อผ้าที่ได้รับบริจาคมาแก้ไขใหม่ เป็นเสื้อผ้าอยู่บ้านบ้าง ไปเที่ยวบ้าง บางตัวก็ยังสวมอยู่เลย บางตัวพอใส่ได้

น.ร.6 : บ้านผมนี้เป็นนักซ่อม จะซ่อมแซมหลอดไฟบ้าง โตะ เก้าอี้บ้าง คิดว่าถ้ามีครอบครัวในอนาคต ก็คงต้องซ่อมแซมของใช้เอง ถ้าไม่จำเป็นจริงๆ ก็จะไม่ไปจ้างช่างหรอก เราพอจะซ่อมแซมได้อยู่ ถ้ามีการชาก็คงต้องหาคนที่รู้จักประหยัดอาหารและเสื้อผ้าด้วย

น.ร.7 : ที่บ้านจะประหยัดเรื่อง เสื้อผ้ามาก จะใส่เท่าที่จำเป็น ตัวไหนพอตัดแปลงได้แม้ก็จะทำ
อย่างเสื้อนักเรียนของญาติ เมื่อเขาไม่ใช้แล้วแม่จะขอมาให้หนูใส่ ซึ่งก็ประหยัดไปได้อีกเยอะ

น.ร.8 : การประหยัดนอกจากการเก็บเงินนั้นก็มีหลายอย่าง เช่น การนำสิ่งของที่ใช้นแล้วกลับมา
มาใช้ใหม่ เช่น ขวดน้ำ ถูพลาสติก กระป๋องใส่ขนมต่างๆ แล้วที่บ้านก็จะช่วยกันประหยัดน้ำประ
หยัดไฟ เวลาไม่มีคนอยู่ก็จะไม่เปิดไฟทิ้งเอาไว้ หรือเวลาซักเสื้อผ้าก็จะซักรวมๆกัน เพราะถ้าซัก
หลายครั้งก็จะเปลืองน้ำ เปลืองผงซักฟอกด้วย

น.ร.9 : การรู้จักพอใจในสิ่งที่คนมีอยู่ เช่น เครื่องอำนวยความสะดวก ทางบ้านจะไม่ไปหลงไหล
กับของญี่ปุ่น เช่น ทีวีโอ คาราโอเกะ จะพอใจดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุธรรมดา เพราะในแต่ละวันไม่มี
เวลามากพอในการให้ความบันเทิง เพราะต้องทำงานเขาคิดเป็นวันๆไป ถ้าทำทุกวันก็มีกินมีเก็บ
ทุกวัน ถ้าวันไหนไม่ไปทำงานก็ต้องดิ้นเงินของวันอื่นมาใช้แทน

น.ร.10 : ไม่ไปเห่อของญี่ปุ่น ของฝรั่งหรือตามที่เขาโฆษณาทางทีวี

น.ร.11 : ผมว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดในการช่วยให้ประชาชน รู้จักการประหยัด ก็คือรัฐบาลควรมี
การโฆษณาถึงการช่วยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ หรือบางครั้งก็น่าจะมีสวัสดิการให้กับ
ประชาชนอย่างพวกผมบ้าง เพราะไม่อย่างนั้น ก็ต้องมีภาระหนี้สินมาซื้อของตามโฆษณากันอีก
ผมว่าสิ่งที่สำคัญก็คือ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักการประหยัด เพราะว่า เราสามารถคุม
กำเนิดได้แล้ว เพราะฉะนั้นน่าจะทำอย่างอื่นบ้าง

ผู้สอน : จากที่เราได้อภิปรายกันมากมาย ถึงการสร้างรัง สร้างรักของเราให้มีคุณภาพนั้น ก็มี
การทำได้หลายอย่าง สิ่งสำคัญก็คือ การช่วยกันทำมาหากิน ช่วยกันเก็บ ช่วยกันทำ และช่วยกัน
ประหยัด

ตอนที่ 2 เรื่อง รักและห่วงใย

ผู้สอน : เมื่อน้องดูภาพทั้งสองภาพแล้ว น้องคิดว่าภาพทั้งสองนี้แตกต่างกันอย่างไร

น.ร.1 : แตกต่างกันภาพที่ 1 รักกัน ภาพที่ 2 ทะเลาะกัน

น.ร.2 : แยกต่างกันภาพที่ 1 สามีภรรยารักกัน ลูกมีความสุข ภาพที่ 2 สามีภรรยาทะเลาะเบาะแว้งกัน

น.ร.3 : แยกต่างกันภาพที่ 1 สามีภรรยาแสดงความรักต่อกัน ภาพที่ 2 ทะเลาะกัน

น.ร.4 : ภาพที่ 1 สามีภรรยารักกัน ภาพที่ 2 สามีภรรยาทะเลาะกัน ไม่รักกัน ดบตักัน

น.ร.5 : ภาพที่ 1 คนรักกันมาก ภาพที่ 2 ทะเลาะกัน

ผู้สอน : เมื่อน้องๆเห็นความแตกต่างแล้วน้องรู้สึกอย่างไร

น.ร.1 : รู้สึกว่าอิจจาคนที่ 1 มาก ถ้าเราแต่งงานแล้ว สามารถเป็นได้อย่างนั้นก็คงจะดี

น.ร.2 : รู้สึกเฉยๆ เพราะการที่จะเป็นอย่างคนที่ 1 นั้นผมคิดว่ายาก และการทะเลาะกันนั้นมีเป็นธรรมดาของลูกกับพิน

น.ร.3 : รู้สึกคนที่ 1 แล้วมีความสุขดีมาก ส่วนคนที่ 2 คุณแล้วน่ากลัวไม่อยากจะให้เกิดกับตัว

น.ร.4 : รู้สึกถึงความสุข ความรัก ส่วนคนที่ 2 รู้สึกน่ากลัวไม่ชอบ

น.ร.5 : ชอบคนที่ 1 อยากให้ที่บ้านเป็นอย่างนี้บ้าง

น.ร.6 : รู้สึกอบอุ่นใจดี คุณแล้วคิดว่าเด็กคนนั้นคงมีความสุข

น.ร.7 : รู้สึกอิจจาคนที่ 1 คุณเขารักใคร่กันดีมีความสุข ส่วนคนที่ 2 ไม่อิจจา ไม่ชอบ สงสารลูกเขา

ผู้สอน : ส่วนใหญ่บริเวณชุมชนของน้องเป็นอย่างไรร

น.ร.1 : ส่วนใหญ่แล้วชุมชนจะเป็นเหมือนภาพที่ 2 คือมีการทะเลาะกัน เพราะว่าจะไม่ค่อยมีเวลา แต่เข้าพ่อก็จะไปที่ท่าเรือ แม่ก็จะหาบของขาย กว่าจะกลับบ้านก็ดึก

น.ร.2 : ส่วนใหญ่จะเป็นเหมือนภาพที่ 2 เราไม่ค่อยมีเงิน เวลาพ่อมาเอาเงินกับแม่ก็มักจะทะเลาะกัน แต่ก็ไม่ถึงกลับดบตักัน เพียงแค่ด่ากันเท่านั้น

น.ร.3 : ส่วนใหญ่จะเป็นเหมือนภาพที่ 2 เขาชอบทะเลาะกัน แม่กับน้ำพ้อใหม่ของหนูค่ะ น้ำเขาชอบทานเหล้า กว่าจะกลับก็ดึกแล้ว ก็ชอบทะเลาะกัน

น.ร.4 : เป็นเหมือนภาพที่ 1 แม่ใหม่หนูดี เขาช่วยพ่อขายของ ช่วยเก็บเงินให้หนูด้วย

น.ร.5 : เป็นเหมือนภาพที่ 1 เพราะอยู่ด้วยกัน

น.ร.6 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 เขามักจะทะเลาะดบตักันทุกวัน กินเหล้ากัน

น.ร.7 : บางครั้งเขานั่งเล่นไต่อยู่ดีๆ ไม่รู้ว่าเขาทะเลาะอะไรกัน เขาก็จะชกต่อยกัน

น.ร.8 : บริเวณในชุมชนของผมบอกไม่ถูกว่าเหมือนภาพไหน เพราะต่างคนต่างไปทำงาน กว่าจะพบกันก็ค่ำแล้วจึงไม่มีเรื่องทะเลาะกัน จะทะเลาะกันก็แค่คำกัน ไม่ถึงกับคบตี แต่ก็ไม่หวานเหมือน

คู่ที่ 1

น.ร.9 : ส่วนใหญ่เหมือนภาพที่ 2 คือมักจะทะเลาะกันคบตีกัน กับลูกเขาเอง เขาก็คบกัน ทะเถกัน เพราะเขาเมามา

น.ร.10 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 แม้จะขายของ พ่อไปทำงานที่ท่าเรือ เสรีจแล้วพ่อจะกลับก็เมากลับมา ถึงบ้านค่ำ บางวันก็ทะเลาะกัน บางวันก็ต่างคนต่างอยู่

ผู้สอน : ส่วนใหญ่แล้วก็จะเหมือนกับภาพที่ 2 นอกจากเขาคบตีกัน น้องเคยเห็นทำกิริยาอย่างอื่นที่เป็นการทะเลาะกันหรือไม่

น.ร.1 : ก็เถะกัน คบกัน

น.ร.2 : ส่วนใหญ่จะคำกัน ปาข้าวของกัน

น.ร.3 : คบกัน คำกลักร็ร้องไห้ ปาข้าวของกัน

น.ร.4 : ทูบผ้าบ้าน

น.ร.5 : เตะถ้วยชามข้าวของเครื่องใช้

น.ร.6 : คำกันไฟและเลขครีบ ข้าวของเครื่องใช้พังเกลี้ยง ทั้งทูป ทั้งตี ทั้งขว้างครีบ

ผู้สอน : จากการกระทำอย่างนั้น น้องว่าดีไหมคะ การขว้างปาข้าวของเครื่องใช้ หรือคบตีกัน

น.ร.1 : ไม่ดีครับ เพราะกว่าเราจะเก็บเงินซื้อข้าวของมาได้ เราต้องทำงานตั้งนาน เวลาโมโททุบมันน่าเสียดาย

น.ร.2 : ไม่ดีครับ เพราะข้าวของเครื่องใช้ไม่ได้ทำอะไรให้ มันอยู่ของมันดีๆ ไม่ได้ทะเลาะกับเรา และการคบตีกันก็ไม่ดี เจ็บตัว ถือว่าผิดกฎหมาย ทำร้ายร่างกาย ถ้าหัวแตกหรือมีบาดแผลก็ต้องไปเสียเงินรักษาอีก

น.ร.3 : ไม่ดีแน่นอนค่ะ สงสัยแม่ค่ะ เวลาถูกน้ำเขาตบ แม่ร้องไห้มาก เจ็บตัวไปหมดเลย

น.ร.4 : ไม่ดีค่ะ เพราะของเสียหายหมดเลย เวลาหาขโมยก็ต้องซื้อของมาใช้กันใหม่

น.ร.5 : ไม่ดีค่ะ แม้จะกลัวพ่อมากสงสารแม่ เจ็บตัว บางทีหัวแตก สงสารแม่

น.ร.6 : เห็นเวลาเขาทะเลาะกัน เขาตีกัน เลือดออกเสียเงินค่าหมออีก

น.ร.7 : ไม่ดีค่ะ เสียสุขภาพจิต และเสียข้าวของเครื่องใช้ จิตใจเป็นสิ่งสำคัญ เวลาจิตใจเสีย ก็ไม่อยากทำอะไร เบื่อกัน

น.ร.8 : ไม่ดีครับ เพราะกว่าจะสร้างบ้านหรือตกลงใจอยู่ด้วยกัน กว่าจะมีของใช้ก็ต้องใช้เวลา นาน แล้วพอโมโหกันก็มาใช้กำลังทำลายทุกอย่างไม่ดีเลย ความรู้สึกก็เสีย ของใช้ก็เสียหาย
ผู้สอน : มีอีกไหมคะ ใครคิดว่าไม่ดีหรือคืออย่างไรอีก

น.ร.9 : ไม่ดีครับ เพราะทุกคนต้องเสียใจหลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว

ผู้สอน : ถ้าหากว่าเราเห็นการกระทำแสดงการทะเลาะวิวาทแล้ว เราแสดงการกระทำที่เป็น การแสดงความรักความห่วงใยต่อคู่ครองได้อย่างไร

น.ร.1 : อ้อมแอ้มให้กันและกัน

น.ร.2 : ให้ของขวัญกันเล็กๆน้อยๆ เช่น วันเกิด วันครบรอบแต่งงาน

น.ร.3 : มีน้ำใจให้กันและกัน เช่น เวลาแม่กลับบ้านเด็กพ่อจะออกไปรับ

น.ร.4 : พุดจากกันด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ ไม่รุนแรง อย่าพยายามพูดกระทบหรือใช้คำหยาบต่อกัน

น.ร.5 : ต้องมีความอดทนซึ่งกันและกัน อะไรพอจะอดทนได้ก็ต้องอดทน ผมว่าการอดทนนี้เป็นสิ่ง ที่สำคัญมาก ถ้าคู่ครองมีความอดทนต่อกัน ก็จะทำให้ชีวิตการครองคู่อยู่อย่างมีความสุข

น.ร.6 : ถนอมน้ำใจกันและช่วยกันดูแลเลี้ยงดูลูก

น.ร.7 : พยายามที่จะมีกิจกรรมร่วมกัน เช่นควรวางเวลาว่างพูดคุยกัน ดูหนังร่วมกัน ช่วยกันปลูกต้นไม้

น.ร.8 : มีของฝากเล็กๆน้อยๆ ให้แก่กัน เวลาแม่ไปเห็นกางเกงขายาวสีน้มน้ำก็ซื้อมาให้แม่

น.ร.9 : การพุดจาต่อกัน เวลาทะเลาะกันต้องมีอยู่แล้ว แต่ไม่ควรทะเลาะกันต่อหน้าลูก และ ควรใช้คำธรรมดา ไม่ใช้คำรุนแรง

น.ร.10 : การอภัยครับ ผมคิดว่าสำคัญมาก เพราะทุกคนรอบครัวต้องมีการทะเลาะวิวาทกัน ดังนั้นควรมีการให้อภัย เพื่อจะได้ไม่โกรธกัน พูกใจเจ็บแค้นต่อกัน

ผู้สอน : จากที่น้องช่วยกันออกความคิดเห็น สรุปได้ว่า การแสดงความรัก ความห่วงใย มี หลายรูปแบบ แล้วแต่เราจะเลือกแบบไหนขึ้นอยู่กับความเหมาะสม แล้วถ้าภายในครอบครัวของน้อง มีปัญหาต่างๆ น้องมีวิธีแก้ไขอย่างไร

น.ร.1 : ผมคิดว่า ครอบครัวต้องมีปัญหาทั้งนั้น ก็ยังที่บอกว่าต้องอดทน การอดทนเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เราต้องเจอข้อบกพร่องของแต่ละฝ่ายแน่นอน เราควรอดทนแล้วค่อยหาทางปรับตัวภายหลัง

น.ร.2 : หนูคิดว่าหนูคงจะหันหน้าเข้าคุยกันเลย แต่คงต้องให้หายโมโหก่อน

น.ร.3 : คิดว่าต้องคุยหาก่อนว่าเป็นเพราะอะไร แล้วค่อยมาคุยกัน

น.ร.4 : คิดว่าความอดทนและการเปิดใจที่จะปรับตัวรับฟังข้อบกพร่องของกันและกัน เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

น.ร.5 : จะพยายามใจเย็นๆ และหันหน้าเข้าคุยกันพูดถึงปัญหาต่างๆ พยายามทำความเข้าใจในตัวของคนอื่น

ผู้สอน : ค่ะในอนาคตถ้าเรามีครอบครัวเราต้องพบปัญหานั้นแน่นอน ดังนั้นถ้าเรารู้ก่อนว่า เราจะพยายามหากทางแก้ไข หรือหากทางป้องกันมันก็คงจะดี เพราะเรามีการวางแผนและเตรียมใจรับสถานการณ์นั้นด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 เรื่อง เวลาของหนู

ผู้สอน : หนูเห็นอะไรบ้างในเรื่องสองเรื่องนี้

น.ร.1 : เห็นความแตกต่างของครอบครัวทั้งสองครอบครัวนี้ ครอบครัวที่ 1 มีความสุข ส่วนครอบครัวที่ 2 สงสารเด็ก

น.ร.2 : ครอบครัวในเรื่องที่ 1 มีความสุข ลูกก็มีความสุข ส่วนครอบครัวในเรื่องที่ 2 สงสารเด็กมาก

น.ร.3 : เรื่องที่ 1 เด็กมีความสุข พ่อแม่ก็รักลูก รักลูก ส่วนเรื่องที่ 2 สงสารลูก เด็กอยู่บ้านคนเดียว

น.ร.4 : เรื่องที่ 1 เด็กมีความสุข เรื่องที่ 2 สงสารลูก

ผู้สอน : เมื่อเราเห็นความแตกต่างของเด็กทั้ง 2 ครอบครัว ถ้าหนูเป็นเหมือนกับเด็กในเรื่องที่ 1 หรือเรื่องที่ 2 หนูคิดว่าจะเป็นอย่างไร

น.ร.1 : ถ้าเป็นเด็กในเรื่องที่ 1 ก็ดี เพราะเห็นเขามีความสุขมาก แต่ถ้าเป็นเด็กในเรื่องที่ 2 คงแย่ เพราะพ่อแม่ทอดทิ้ง

น.ร.2 : เป็นเหมือนเด็กในเรื่องที่ 1 ก็น่าอิจฉา มีความสุขดี แต่ถ้าเป็นเหมือนเด็กในเรื่องที่ 2 ไม่ได้ เพราะเด็คน่าสงสาร พ่อแม่ทอดทิ้งไว้เหว

น.ร.3 : อยากเป็นเหมือนเด็กในเรื่องที่ 1 เขามีความสุข มีโอกาสได้ไปเที่ยวที่ต่างๆ มีพ่อแม่พาไป

น.ร.4 : เด็กคนไหนที่ไม่ใช่แค่ในเรื่องที่ 1 ดีมีความสุขได้รับความรักและการดูแลจากพ่อแม่อย่างใกล้ชิด ส่วนเด็กในเรื่องที่ 2 สงสารมาก เพราะไม่ได้รับการดูแล อยู่บ้านคนเดียว

ผู้สอน : ในมุมมองของหนูส่วนใหญ่แล้วจะเห็นเหมือนภาพใด

น.ร.1 : เป็นเหมือนเรื่องที่ 2 เพราะพ่อต้องไปทำงานที่ท่าเรือ กว่าจะกลับก็ดึก เพราะพ่อดึกก็จะได้ไอที แม่ก็ต้องขายของ หนูก็ต้องอยู่กับน้องๆและเพื่อนบ้าน

น.ร.2 : ไม่ทราบว่าจะเป็นเหมือนภาพไหน เพราะต่างคนต่างทำงาน ทุกคนต้องทำงาน ผมก็ทำงาน พ่อกับแม่ผมก็ทำงาน พี่ก็ทำงาน ต่างคนต่างอยู่ แต่ผมไม่รู้สึกเหงาอะไร

น.ร.3 : แถวบ้านส่วนใหญ่ก็เป็นเหมือนภาพที่ 2 เพราะทุกคนต้องทำงานหาเลี้ยงครอบครัว เด็กๆ พอลับจากโรงเรียนก็จะอยู่เล่นแถวนั้นด้วยกัน

น.ร.4 : ส่วนใหญ่ที่พบเด็กจะอยู่กับแม่ ส่วนพ่อกว่าจะกลับก็ดึกมาก

น.ร.5 : จากประสบการณ์ที่ผ่านมาจะเป็นเหมือนภาพที่ 2 เพราะพ่อกับแม่ออกไปขายของ กว่าจะ เลิกขายก็ดึกมาก ผมก็อยู่ตามลำพังกับพี่ชาย

น.ร.6 : ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเหมือนภาพที่ 2 เพราะชุมชนของเรา ต่างจำเป็นต้องทำมาหากิน รายได้น้อยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ จึงต้องทำงานกัน เด็กทุกคนต้องช่วยเหลือตนเอง

น.ร.7 : ที่บ้านหนูกับพี่สาวจะอยู่กับย่า แม่ใหม่ ถ้าวันไหนพ่อว่าง พ่อก็จะอยู่กับบ้านเราก็ได้คุยกัน

น.ร.8 : ส่วนมากจะอยู่กับย่า น้า หรือญาติพี่น้อง เพราะปลูกไว้ติดๆกัน

ผู้สอน : จากประสบการณ์ของเราที่ผ่านมา เราสังเกตได้หรือไม่ว่า การที่พ่อแม่ไม่มีเวลาให้ กับลูกนั้น จะเกิดปัญหาอย่างไร

น.ร.1 : เกิดปัญหากับเด็ก เพราะเด็กจะรู้สึกขาดความอบอุ่น น้อยใจ ว่าคนไม่มีใครรัก และ เมื่อเด็กเห็นเด็กคนอื่นมีพ่อแม่ ก็จะรู้สึกอิจฉา

น.ร.2 : เด็กจะมีความรู้สึกไม่ดี ที่พบมาเด็กบางคนจะเป็นเด็กที่ชอบเรียกร้องความสนใจ เพราะ คิดว่าตนได้รับความรัก ไม่มีคนสนใจ

น.ร.3 : เกิดปัญหากับทั้งเด็กทั้งตัวพ่อแม่ และต่อไปก็จะถึงสังคมด้วยครับ เด็กมีปัญหา ขาดความอบอุ่นไม่มั่นใจตนเอง และจะทำตามเพื่อน บางรายถึงขนาดคิดฆ่า และเป็นปัญหาสังคมใน ที่สุด

น.ร.4 : ผมคิดว่าไม่จำเป็น เพราะตัวอย่างผม พ่อทำงานที่ท่าเรือ แม่ขายของ พ่อกับผมก็ทำ งานที่ท่าเรือ ก็ไม่เห็นจะเกิดความรู้สึกอะไร เพราะผมเข้าใจว่าผมจน ผมต้องทำงาน พ่อแม่ผม ต้องทำงาน ผมว่าอยู่ที่ตัวเด็กและตัวพ่อแม่ ว่าจะเข้าใจและจะปรับสภาพจิตใจให้รับกับสภาพ ของคนได้ขนาดไหน

น.ร.5 : หนูคิดว่าต้องเกิดปัญหาละ ไม่มากนักน้อย อย่างน้อยเด็กทุกคน เวลาเด็กก็ต้อง การความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่เหมือนกัน

น.ร.6 : เกิดปัญหากับเด็กแน่นอน

น.ร.7 : เกิดปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กจะเสียสุขภาพจิต อาจถึงขนาดเสียการเรียน ส่วนพ่อแม่ก็จะเสียสุขภาพจิต เพราะเมื่อลูกทำให้เกิดปัญหาพ่อแม่ก็เสียใจ ลามไปถึงปัญหาสังคมด้วย

ผู้สอน : บางคนก็ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเด็ก บางคนก็ว่าไม่มีปัญหา และถ้าในอนาคตเราเกิดปัญหา เรื่องไม่มีเวลาให้กับครอบครัว เราจะแก้ปัญหาอย่างไร

น.ร.1 : คิดว่าควรมีการพูดคุยกันก่อน ให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของตนเอง

น.ร.2 : ควต้องพยายามให้เข้าใจถึงสภาพความเป็นอยู่ของเรา

น.ร.3 : คิดว่าต้องแบ่งเวลาพูดคุยกับลูกบ้าง ไม่มากก็น้อย เพราะเป็นสิ่งสำคัญ แต่คงไม่มีปัญหาไปทั่วๆไป เหมือนอย่างที่คิด แต่ไม่แน่ว่าเมื่อไรอาจจะมีโอกาสหาไป

น.ร.4 : คงต้องหาเวลาพูดคุยกับเขาสักหน่อย อย่างน้อยอาทิตย์ละครั้งสองครั้งก็ยังดี และพยายามพูดทุกวันว่า เราอยากจน เราต้องทำงาน คิดว่าเขาคงเข้าใจ

ผู้สอน : หลังจากที่เราคุยกันเป็นเวลานานถึงปัญหาที่พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับลูกนั้น เป็นสิ่งที่อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาได้ โดยเฉพาะทำให้เด็กมีปัญหา และยิ่งจะส่งผลไปถึงปัญหาสังคมและประเทศชาติด้วย

ตอนที่ 2 เรื่อง เพื่ออนาคต

ผู้สอน : น้องเห็นอะไรบ้างในภาพสองภาพนี้

น.ร.1 : เห็นความแตกต่างของภาพทั้งสองภาพ

น.ร.2 : เห็นความแตกต่างของภาพ 1 และภาพ 2 ภาพที่ 1 ความซน ภาพที่ 2 คือภาพเด็กที่
ต้นสาย

น.ร.3 : เห็นความแตกต่างของทั้ง 2 ภาพ ภาพที่ 1 เด็กเรียนหนังสือ ส่วนภาพที่ 2 เป็นคนชู้เกี้ยว

น.ร.4 : เห็นความแตกต่างของภาพที่ 1 คือเด็กซน ส่วนภาพที่ 2 เป็นเด็กชู้เกี้ยว

ผู้สอน : เมื่อคุณแล้วรู้สึกอย่างไร

น.ร.1 : เฉยๆ ไม่รู้สึกอะไร

น.ร.2 : เห็นความแตกต่างของเด็กสองคน

ผู้สอน : ค่ะเห็นแล้วรู้สึกเช่นไร

น.ร.1 : รู้สึกว่าเด็กคนที่กำลังเรียนหนังสือก็น่าอิจฉา และรู้สึกว่าคนที่เห็นชั้นเรียน

น.ร.2 : รู้สึกภูมิใจแทนพ่อแม่ของเขาที่มีลูกชั้น

น.ร.3 : รู้สึกชอบเด็กที่ชั้น ส่วนเด็กอีกคน เห็นแล้วคลกแถมมาก ถึงแม้ว่าจะไม่ไปเรียนก็น่าจะ
ชั้น ลูกชั้นมาช่วยทำงาน

น.ร.4 : รู้สึกเฉยๆ เพราะบางครั้งตัวเองก็ยังมีโอกาสไปโรงเรียน

น.ร.5 : รู้สึกภูมิใจและชอบใจที่เห็นเด็กคนนั้นชั้นเรียน

น.ร.6 : รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ปกติสำหรับเด็กในชุมชนนี้ เพราะบางคนก็ยังมีโอกาส บางคนก็ชั้น

ผู้สอน : และน้องคิดว่าการศึกษาที่ครอบครัวส่งเสริมให้บุตรเรียนหนังสือมันดีหรือไม่

น.ร.1 : คิดแน่นอน เพราะว่าเดี๋ยวนี้ เวลาเขาทำงานกันเขาคุยที่การศึกษา เวลาเราเรียนหนังสือ
เราก็ได้งานทำดี

น.ร.2 : สำหรับผมคิดว่ามันอยู่ที่ฐานะของครอบครัว ถ้าฐานะไม่ดีเราจะให้พ่อแม่เราไปฮิมไปเป็น
ค่าเล่าเรียนมันก็ไม่ดี

น.ร.3 : ผมคิดว่าดีแน่นอน เพราะถ้ามีโอกาสเรียนสูงก็จะมีโอกาสเลือกงานทำได้มาก

น.ร.4 : คิดแน่นอนครับ

น.ร.5 : เราจะได้มีงานทำดี

น.ร.6 : ดีค่ะ เพราะเราจะได้พบและได้ศึกษาในสิ่งที่ดี

ผู้สอน : ค่ะในเมื่อน้องๆคิดว่าดีแล้ว จากประสบการณ์ของน้อง คิดว่าส่วนใหญ่แล้วครอบครัวใน
ชุมชนนั้น มีการสนับสนุนให้บุตรได้เรียนหนังสือหรือไม่

น.ร.1 : ในบริเวณชุมชนส่วนใหญ่ก็มีการสนับสนุนบ้างแต่ไม่มาก

น.ร.2 : มีการสนับสนุนเหมือนกันแต่ไม่สูงมาก

น.ร.3 : ที่บ้านพ่อแม่จะให้เรียนสูงแล้วแต่ความสามารถของเรา ว่าเราจะเรียนได้แค่ไหน

น.ร.4 : ถ้าเรียนจบป.ว.ส.นี้ก็พอแล้วจะออกไปหางานทำช่วยพ่อแม่

น.ร.5 : ผมคิดว่าส่วนใหญ่ที่บริเวณบ้านก็จะเรียนไม่สูงการศึกษาสูงหรือไม่สูงไม่สำคัญเท่าไร อยู่
ที่ความขยันและความตั้งใจมากกว่า

ผู้สอน : ในอนาคตน้องมีครอบครัว น้องจะให้ลูกเรียนหนังสือหรือไม่

น.ร.1 : ให้เรียนแน่นอน

น.ร.2 : ให้เรียนสูงๆค่ะ

น.ร.3 : ผมคิดว่าถ้าผมมีเงิน ก็จะส่งให้เรียนสูงๆ แต่ถ้าอยู่อย่างนี้ก็ได้แต่เท่าที่เป็นไปได้ แต่ก็จะบอกให้ลูกเข้าใจว่า ถ้าเขาทำงานมากกกๆก็สามารถเรียนตอนหลังได้

ผู้สอน : เราพอจะรู้ว่าในบริเวณชุมชนของเรา เรียนในระดับที่ไม่สูงนักเป็นเพราะสาเหตุใด

น.ร.1 : ถ้าเรามีฐานะอยู่แค่นี้ เราต้องออกไปทำงานช่วยที่บ้าน ถ้าเราเรียนสูงที่บ้านก็แย่

น.ร.2 : เพราะทุกคนต้องออกไปช่วยกันทำงาน

ผู้สอน : น้องๆคิดว่าจะมีวิธีการใดที่เราจะสามารถ กระตุ้นให้บิดามารดาเห็นความสำคัญของการให้การศึกษา

น.ร.1 : ผมคิดว่ามันยาก เพราะเรารู้ว่าการศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่ฐานะของเราอย่างนี้ เราจะให้เรียนสูงก็แย่

น.ร.2 : ผมคิดว่าอยู่ที่รัฐบาล เขาน่าจะทำให้เศรษฐกิจของบ้านเมืองดีขึ้นเป็นสิ่งแรกก่อน เมื่อเศรษฐกิจดี สังคมก็ดี คุณค่าเศรษฐกิจ ก็คงไม่มีคดีปล้นทรัพย์ ช่มชู้แน่ๆ เพราะทุกคนก็สุขใจ อยากกลับบ้าน ลูกเด็กรู้จักการศึกษา คนก็จะมีการศึกษาสูง ทำให้มีความคิดไตร่ตรอง ในการกระทำ ถูกหรือผิด ขอบอกกลับมาเรื่องเก่า เมื่อเศรษฐกิจ พ่อแม่ก็มีเงินจะส่งลูกให้เรียนหนังสือสูงๆ และมีเวลามากพอที่จะแบ่งให้ลูกๆได้ ลูกก็จะไม่เป็นเด็กที่มีปัญหา และเป็นปัญหาต่อสังคมด้วย

น.ร.3 : เศรษฐกิจนี่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าเศรษฐกิจดี ทุกอย่างก็จะดีไปด้วย และรัฐบาลก็ควรจะมีการให้สวัสดิการที่ดีแก่คนจน นี่ให้แต่คนรวย คนที่มีการศึกษาสูงๆ คนพวกนั้นได้สิทธิ์หลายอย่าง แต่พวกผมไม่ได้อะไรเลย

แผนการสอนหน่วยที่ 4 เรื่อง ความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัว

ตอนที่ 1 เรื่อง เอดส์เจ้า ขอลาก่อน

ผู้สอน : เมื่อน้องดูภาพทั้งสองแล้วน้องเห็นความแตกต่างหรือไม่

น.ร.1 : เห็นค่ะ

น.ร.2 : เห็นค่ะ

น.ร.3 : เห็นครับ

ผู้สอน : เห็นว่าแตกต่างอย่างไร คุณแล้วรู้สึกอย่างไร

น.ร.1 : เห็นรูปคนที่เป็นเอดส์แล้วกลัว

น.ร.2 : เห็นเรื่องโรคเอดส์แล้วกลัว

น.ร.3 : เห็นถึงความแตกต่างของคนที่ไม่เป็น จะแจ่มใสสดชื่น ส่วนคนที่เป็นจะน่ากลัว

น.ร.4 : เห็นว่าแตกต่างคุณแล้วกลัวจะเป็นโรคเอดส์

ผู้สอน : น้องเคยมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์บ้างไหมค่ะ

น.ร.1 : มี โรงเรียนเขาบอก เป็นโรคที่รักษายังไม่หาย คายลูกเคียวติดต่อกันทางสืบพันธุ์

น.ร.2 : และกัติดต่อกันทางเข็มฉีดยา

น.ร.3 : โรงเรียนเขาสอน และกัดูตามโทรทัศน์ โฆษณา ที่เขาโฆษณากัน คือ ให้ใช้ถุง

ยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กัน และไม่สำส่อนทางเพศ

ผู้สอน : ค่ะ ตอนนี้เราทุกคนพอมีความรู้ ความเข้าใจถึงเรื่องโรคเอดส์บ้างแล้ว และพอจะรู้ถึง

ผลกระทบ บ้างไหมว่า คนที่สำส่อนทางเพศนั้น มีใครบ้างจะได้ผลกระทบอย่างไร

น.ร.1 : ลูกค่ะ ถ้าแม่กำลังมีท้อง และได้รับเชื้อโรคเอดส์ ลูกที่เกิดมาก็จะเป็นโรคเอดส์ตั้งแต่

เกิดเลย เคยเห็นในโทรทัศน์ น่ากลัวมาก

น.ร.2 : เด็กบางคนตายตั้งแต่อยู่ในท้อง

น.ร.3 : ผู้หญิงหรือแม่ เพราะอาจจะเป็นผู้รับเชื้อ

น.ร.4 : เมียตนเองหรือสามีของตนเอง

ผู้สอน : และจากประสบการณ์ของน้อง เคยเห็นคนที่มีการกระทำเหมือนภาพที่หนึ่งไหม และครอบครัวเขาเป็นอย่างไร

น.ร.1 : เคย น้าชายไม่ใช่ครับน้าเขย ชอบกินเหล้าและไปเที่ยวค่อ บางทีก็มีนักร้องมาเที่ยวบ้าน ตอนที่เขาเลิกกันแล้ว แต่โชคดีที่เขาไม่มีลูกด้วยกัน

น.ร.2 : เคย พ่อหนูมีแม่ใหม่ ตอนที่พ่อกับแม่ทะเลาะกันมาก ทะเลาะกันทุกวัน แม่เขาเลขหนีออกจากบ้าน ตอนที่หนูอยู่กับพ่อ เพราะไม่รู้ว่ามีแม่หายไปไหน

น.ร.3 : คนแถวบ้านเขาก็มีบ้าง ไปเที่ยวกัน แต่ส่วนใหญ่ก็ไม่มีอะไร

น.ร.4 : ส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยมี เพราะว่าไม่มีเวลา กว่าจะกลับจากทำเรือกก็ดึกแล้ว

น.ร.5 : ผู้ชายพวกผม หรือว่าพี่ผม ส่วนใหญ่ก็จะไปเที่ยวๆกัน และก็กลับ แต่ก็ไม่ค่อยมีเวลาหรอกครับ

ผู้สอน : ค่ะ ส่วนใหญ่ในบริเวณชุมชนนี้ อาจจะมีบ้างเป็นบางส่วนที่มีใหม่เลยจริงๆ คงเป็นเพราะนิสัยใจคอเข้ากันไม่ได้ และน้องคิดว่า ตามความคิดถ้าต่อไป เราไม่มีการสำส่อนทางเพศนั้น จะมีความสุขได้หรือไม่

น.ร.1 : ผมคิดว่า การที่มีแฟนใหม่นั้น คงไม่จัดว่าเป็นการสำส่อนทางเพศนะครับ เพราะเขาก็อกันกันนาน แล้วก็เลิกกันจึงมีใหม่ คำว่า การสำส่อนทางเพศ คงหมายถึง ไปเที่ยวมั่วกันไปหมดเกือบทุกวัน อย่างนี้ใช่แน่ และผมก็คิดว่า เรามีความสุขได้ ถ้าเราจะไม่ไป มันอาจจะต้องไปบ้างแต่ก็ต้องนานๆครั้ง และต้องมีการควบคุมป้องกันอย่างดี

น.ร.2 : มีความสุขได้แน่ครับ เพราะชีวิตเราหาความสุขได้ตั้งหลายอย่าง และผมคิดว่าอ้อมท้องก่อนนั้นถึงจะมีความสุข เราต้องทำงานหาเงินมาให้มันอ้อมท้องก่อนใช้ใหม่ครับ มันถึงจะมีความสุขในขั้นแรกและอื่นๆก็จะตามมา

น.ร.3 : คิดว่า เราน่าจะมีความสุขได้ เพราะทุกวันนี้ เรามีสิ่งอำนวยความสะดวกเยอะแยะ ไม่ใช่ว่ามีเที่ยวอย่างนั้นอย่างเดียว และเวลาก็ไม่ค่อยมีด้วย

ผู้สอน : น้องเกือบทุกคน มีความคิดว่า เราสามารถมีความสุขได้โดย การไม่สำส่อนทางเพศ อดถ้าต่อไปน้องมีครอบครัวในอนาคต น้องจะปฏิบัติหรือกระทำด้วยอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : ช่วยสามีทำงาน เลี้ยงลูก-ดูแลบ้าน

น.ร.2 : ทำกับข้าว ทำงาน

ผู้สอน : และพอจะมีการกระทำอะไรบางอย่าง ที่เราจะทำให้ครอบครัวของเรามีความสุข

น.ร.1 : ผมคิดว่า ทุกคนต่างทำงานตามหน้าที่ของคนให้ดีที่สุด ชีวิตครอบครัวก็มีความสุขแล้ว

น.ร.2 : คิดว่า เหมือนกับเอ้ คือสามีก็หาเงิน ภรรยาที่ช่วยกันทำงานเลี้ยงลูก และอยู่ด้วยกันด้วยความเข้าใจ ก็น่าจะพอแล้ว

น.ร.3 : ผมคิดว่า การที่ครอบครัวจะมีความสุขได้ดั่งนั้น ผมว่าเรื่องเศรษฐกิจต้องมาก่อน ถ้าครอบครัวมีการอยู่ดีกินดี การถือสิทธิ์ถือเอาศีลมันก็มาเอง เรื่องอื่นๆก็ค่อยพูดค่อยจากันได้

ผู้สอน : ค่ะ หลังจากที่เราสนทนากันเป็นเวลานานพอสมควร เราก็พอจะสรุปได้ว่า การนำเสนอทางเพศเป็นสิ่งไม่ดี และไม่ควรถูกกระทำ เพราะจะทำให้เราติดเอดส์แล้ว จะมีผลต่อสภาพชีวิตครอบครัวด้วย การที่เราจะหาความสุขนั้น เราสามารถหาความสุขได้หลายวิธี เช่น ออกกำลังกาย ทำกับข้าว คุหนังสือ เป็นต้น

ตอนที่ 2 เรื่องน้ำหวาน น้ำเมา

ผู้สอน : น้องเห็นอะไรบ้างในภาพสองภาพนี้

น.ร.1 : เห็นคนที่ทานเหล้าแล้วสะละอะวิวาทกับภรรยาของตน

น.ร.2 : เห็นถึงโทษของคนติดสุรา

น.ร.3 : เห็นภาพคนที่ติดสุรา คนที่ทะเลาะวิวาทกับคนอื่น โทษของการติดสุรา

น.ร.4 : เห็นภาพคนที่ติดสุรา กับคนที่รักกัน

น.ร.5 : เห็นโทษของการติดสุราและการกระทำที่ไม่ดี

ผู้สอน : ตามความคิดของน้อง การกระทำตามภาพที่ 2 นี้ จะส่งผลอย่างไรบ้างคะ

น.ร.1 : จะเป็นโทษแก่ร่างกายคะ ร่างกายจะช้ำพอม มีกลิ่นเหม็นมาก ความจำเสื่อม สมองเสื่อม ร่างกายทรุดโทรมคะ

น.ร.2 : ไม่มีเรี่ยวแรง แต่บางคนเขาก็มีแรง แต่ก็ไม่เท่าเดิม

น.ร.3 : เป็นคนไม่มีเรี่ยวแรง และที่เห็นเป็นมากๆ คือ คิดสุรามากๆ จะไม่ยอมทำงาน ทำการอะไรเลย

ผู้สอน : ค่ะนั่นเป็นโทษที่เกิดขึ้นกับตัวเรา และโทษกับสังคม กับครอบครัวเป็นอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : ก็จะทำให้เกิดความแตกแยก ครอบครัวที่พบเห็น มักจะทะเลาะกัน เพราะคนที่คิดเหล้ามาส่วนใหญ่ว่า จะขาดสติ ชอบหาเรื่อง ก็จะกลับมาทะเลาะกับครอบครัว

น.ร.2 : เงินก็จะไปหมดอยู่กับวงเหล้า และในวงเหล้า จะมีการพนันอยู่

น.ร.3 : ผมคิดว่าอาการคิดสุรา เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ทำให้ครอบครัวแตกแยก เพราะคนที่คิดสุราจะต้องใช้เงินที่ไม่จำเป็นในการใช้จ่าย และคนคิดสุรานี้ จะขาดสติ เวลากลับบ้านก็นำสิ่งที่ไม่ดีพกกกลับมาด้วย

น.ร.4 : เป็นโทษ แต่ผมคิดว่าไม่ร้ายแรงเท่าไร

น.ร.5 : เป็นโทษ และก็ร้ายแรงค่ะ เพราะการคิดสุราสามารถทำให้เกิดอาชญากรรมต่างๆได้ เพราะคนที่เมาเหล้า จึงคิดสุรานั้น จะครองสติลำบากมาก ก็จะมีการหาเรื่อง ใครพูดอะไร ถ้าไม่ถูกใจตัว ก็ไม่ถูกใจ ก็เกิดเรื่องราวทะเลาะวิวาทกันได้

น.ร.6 : ครอบครัวเป็นหลักใหญ่ๆมาก เพราะที่หนูเห็นครอบครัวเล็กกันนั้น สาเหตุที่สำคัญก็คือการคิดสุราดูอย่างหนึ่ง

น.ร.7 : สภาพจิตใจของคนที่อยู่กับคนคิดสุรานั้นแย่มาก เพราะต้องคอยรองรับอารมณ์ของเขาว่าเขาจะดีหรือไม่ดีวันนี้

ผู้สอน : น้องเคยพบสภาพครอบครัวที่เจอปัญหาคนคิดสุราไหมคะ แล้วเป็นอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : ที่เห็นข้างๆบ้าน เมื่อเขาก็จะเป็นคนหาเงิน

น.ร.2 : ที่พบเห็นสภาพครอบครัว แต่ตอนนี้เขาเลิกกันแล้ว เห็นเขาทะเลาะคบตีกันทุกวัน เมื่อเขาคงทนไม่ได้ เขาเลยเลิกกัน

น.ร.3 : เห็นเขาก็เลิกกัน

น.ร.4 : เห็นค่ะ ข้างๆบ้านแต่เขายังอยู่ด้วยกัน

น.ร.5 : ไม่เคยเห็น

ผู้สอน : และน้องคิดว่า จะมีวิธีการป้องกัน และแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร

น.ร.1 : ผมคิดว่า อยู่ที่สภาพจิตใจของคน และอยู่ที่เศรษฐกิจของครอบครัว ถ้าครอบครัวมีความ เป็นอยู่ที่ดี สุขภาพจิตก็ดี สุขภาพร่างกายก็ดี ก็ทำให้คนอยากอยู่บ้าน ไม่อยากออกไปไหน

น.ร.2 : รัฐบาลน่าจะมีการประชาสัมพันธ์ถึงโทษการติดสุรา ที่มีต่อร่างกาย ว่าร้ายแรงอย่างไร และ ผลต่อสังคม ประเทศชาติเป็นอย่างไร

น.ร.3 : เป็นการยากมากค่ะ เพราะว่ารัฐบาลเอง ก็ยังมีการโฆษณาขายเหล้า สุรา คนเห็นก็ เป็นการชวนซื้อไม่เป็นการห้าม

น.ร.4 : การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ แก้ไขการทำงาน สกระดับอาชีพให้กับคนทุกคน หาอาชีพ เสริมให้กับคนในชุมชน

น.ร.5 : ออกกฎหมายห้ามการดื่มสุราจนติดเป็นนิสัย

ผู้สอน : เรามีแนวในการแก้ไขปัญหากันแล้ว และนี่องคิดว่า ถ้าฉันองมีครอบครัว นองอยากอยู่ใน ครอบครัวเช่นไร

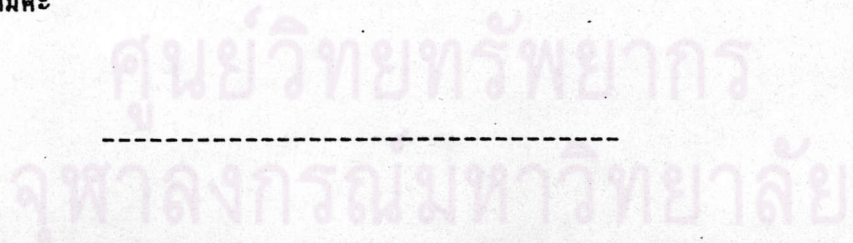
น.ร.1 : อยู่ในสภาพครอบครัวที่มีเศรษฐกิจดี มีสุขภาพจิตดี มีการอยู่ดีกินดี

น.ร.2 : อยู่ในสภาพครอบครัวที่ดี ผู้นำครอบครัวดี สมาชิกภายในครอบครัวรักใคร่กลมเกลียวกัน

น.ร.3 : ครอบครัวดี รักใคร่กัน เศรษฐกิจดี สุขภาพดี

น.ร.4 : ครอบครัวดี สมาชิกรักกัน ช่วยกันทำมาหากิน สุขภาพจิตดี อยู่ดีกินดี

ผู้สอน : แปลว่า เราทุกคนต้องการอยู่ในครอบครัวที่ดี คนในครอบครัวไม่หลงในอบาสมุขทั้งนั้น ใช่มั้ยคะ

ตอนที่ 3 เรื่องขวัญใจถ้ากระบอก

ผู้สอน : นองเห็นอะไรบ้างในภาพนี้

น.ร.1 : เห็นคนคิดหาเสพติด และคนไม่ติด

น.ร.2 : เห็นคนคิดหาเสพติด ร่างกายชุ่มพอม และคนไม่ติดหาเสพติดร่างกายแข็งแรง

น.ร.3 : เห็นคนคิดหาเสพติดร่างกายชุ่มพอม

น.ร.4 : เห็นคนคิดหาเสพติด คิดกัฏฐา ร่างกายชุ่มพอม และคนไม่คิด

ผู้สอน : น้องคิดว่า คนที่มีครอบครัวที่มีความสุขนั้น ควรเป็นคนดังภาพไหนคะ

น.ร.1 : ภาพที่ 2 เพราะเขามีร่างกายแข็งแรง หน้าตาสดชื่น สามารถจะประกอบอาชีพ หน้าที่การงานได้ดี

น.ร.2 : ภาพที่ 2 เพราะเขามีร่างกายแข็งแรง ภาพที่ 1 เขาคิดหาเสพติด ใครได้เขาเป็นผู้ปกครองครัวก็แย่

น.ร.3 : ภาพที่ 2 เพราะเขาไม่คิดหาเสพติด ร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี

น.ร.4 : ภาพที่ 2 เพราะเขามีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่ดี และจะเป็นตัวอย่างที่ดี ให้แก่ครอบครัวได้

น.ร.5 : ภาพที่ 2 เพราะเขามีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี และภาพที่หนึ่งนั้นไม่ดีแน่ คนคิดหาเสพติดเป็นภัยต่อสังคม

ผู้สอน : น้องพอจะรู้ผลการคิดหาเสพติดที่มีต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคม และต่อประเทศชาติอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : คนที่คิดหาเสพติด จะมีร่างกายชุ่มพอม สมองเสื่อม สติไม่ดี ร่างกายทรุดโทรม ไม่มีใครอยากคบด้วย นอกจากพวกเดียวกัน ไม่สามารถประกอบอาชีพใดๆได้

น.ร.2 : ร่างกายชุ่มพอม สมองเสื่อม ร่างกายทรุดโทรม ไม่ทำอะไรเลยนอกจากจะจิตอาสา

น.ร.3 : ผลของการคิดหาเสพติด คือ ร่างกายชุ่มพอม สมองเสื่อม จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร นอบจากพวกตนเอง

น.ร.4 : เป็นภัยต่อสังคม เพราะพวกที่คิดหานี้ พอไม่มีเงินก็จะสามารถทำร้ายคนอื่น เพื่อเอาเงินมาซื้อหา ก็สามารถกลายเป็นอาชญากรรมของสังคมได้

น.ร.5 : ร่างกายทรุดโทรม เป็นโรคต่างๆ ไม่มีใครคบด้วย

ผู้สอน : น้องเคยเห็นคนที่คิดหาเสพติดหรือไม่

น.ร.1 : ไม่เคย

น.ร.2 : เคยเห็นในทีวี

น.ร.3 : ไม่เคย

น.ร.4 : เคย ผมเคยชมกวาง แต่ตอนนี้เลิกแล้ว ทำงานดีกว่า

น.ร.5 : ไม่เคยค่ะ

น.ร.6 : ไม่เคยค่ะ

น.ร.7 : เคยค่ะ ในทีวี

ผู้สอน : น้องคิดว่า ภาพที่ 1 และภาพที่ 2 นี้ การใช้ชีวิตในครอบครัวนั้นแตกต่างกันหรือไม่

น.ร.1 : แยกต่าง คนที่ 1 ไม่สามารถจะใช้ชีวิตในครอบครัวได้อย่างมีความสุข เพราะว่าเขาคิดชยา

น.ร.2 : แยกต่างคนที่ 1 คิดชยา ไม่สามารถทำให้ครอบครัวมีความสุข ส่วนคนที่ 2 ทำได้ เพราะจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว มีเวลาให้กับครอบครัว

น.ร.3 : แยกต่าง คนที่ 1 จะทำไม่ได้ เพราะคนที่คิดชยาเสพติดจะไม่มีเวลาให้แก่ครอบครัวขาดความรับผิดชอบ

น.ร.4 : แยกต่างกัน คนที่ 1 ไม่สามารถทำได้เพราะ คนคิดชยาเสพติด ไม่มีความรับผิดชอบ

ผู้สอน : น้องคิดว่า เราจะมึวิธีการป้องกันปัญหาให้คนในครอบครัวไม่คิดชยาเสพติดได้อย่างไร

น.ร.1 : เราควรเริ่มที่ครอบครัวก่อน ผมว่า ถ้าครอบครัวที่ความสุข มีเศรษฐกิจที่ดี มีการกินดีอยู่ดี ก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการป้องกันปัญหาชยาเสพติด

น.ร.2 : ไม่จำเป็น เพราะเด็กที่คิดชยาเสพติดบางคน ก็มาจากครอบครัวที่อยู่ดีกินดี ผมคิดว่า การให้ความรู้แก่ครอบครัว หรือสมาชิกของครอบครัวให้รู้ถึงโทษและให้รู้ว่า ครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหา ดังนั้นครอบครัวควรมีการดูแล ห่วงใยทุกข์สุขของกันและกัน ให้ความรักและความเอาใจใส่กัน

น.ร.3 : เริ่มแก้ปัญหาที่ครอบครัว เป็นสิ่งที่ดี และทางโรงเรียนก็มีส่วนสำคัญ ควรมีการประชาสัมพันธ์ และบอกให้รู้ถึงโทษของชยาเสพติด

น.ร.4 : ทุกหน่วยงานมีส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาชยาเสพติด

น.ร.5 : รัฐบาลมีส่วนสำคัญมากในการประชาสัมพันธ์และออกกฎหมายควบคุม และปราบปรามชยาเสพติด

ผู้สอน : ค่ะ ก็พอจะรู้ว่า การคิดชยาเสพติดนี้ จะเป็นสาเหตุทำให้ครอบครัวแตกแยกได้ และครอบครัวก็เป็นส่วนสำคัญในการป้องกันปัญหาชยาเสพติดด้วย

ตอนที่ 4 เรื่องกีฬาพาเพลิน

ผู้สอน : น้องเห็นอะไรบ้างในภาพนี้

น.ร.1 : เห็นคนเล่นการพนันและคนเล่นกีฬา

น.ร.2 : เห็นคนเล่นการพนันและคนเล่นกีฬา

น.ร.3 : เห็นคนเล่นการพนันและคนเล่นกีฬา

น.ร.4 : เห็นคนเล่นการพนันและคนเล่นกีฬา

ผู้สอน : น้องคิดว่าการกระทำดังภาพที่ 1 ถูกหรือผิด

น.ร.1 : ถ้าเล่นเพื่อความสนุกสนาน ผมคิดว่าไม่ผิด แต่ถ้าเล่นจนคิดเป็นนิสัยก็แย่

น.ร.2 : ถ้าเล่นคิดเป็นนิสัยก็ไม่ถูก ผิดแน่เพราะการเล่นการพนันนั้นจะเป็นหนี้เป็นสิน

น.ร.3 : ไม่ถูกต้อง เพราะจะเป็นหนี้เป็นสินเขา สามารถลืมและขายได้ทุกอย่างแม้กระทั่งที่ดิน

น.ร.4 : ผมคิดว่า ถ้าเราเล่นเพื่อความสนุกสนานก็ไม่เป็นไร ถือว่าเป็นการพักผ่อน แต่ถ้าเล่นจนคิดเป็นการพนันก็ไม่ดี

น.ร.5 : คิดว่าไม่ถูกต้องนั้น ไม่ว่าจะเล่นกันสนุกๆ เพราะอาจจะคิดได้ และเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้กับลูกได้

ผู้สอน : น้องคิดว่าคนที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดี หรือเป็นสมาชิกที่ดี ควรกระทำเหมือนภาพใด

น.ร.1 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 แต่อาจจะไม่ได้เล่นกีฬานะคะ เพียงแต่ว่าไม่ใช่คนที่เล่นการพนันจนคิดเป็นนิสัย เพราะจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีได้

น.ร.2 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 เพราะกีฬาจะสามารถช่วยผ่อนคลาย เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สุขภาพจิต และร่างกายแข็งแรง อารมณ์และแจ่มใสจึงจะมีเวลาว่างให้กับครอบครัว สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกได้

น.ร.3 : เป็นเหมือนผู้ชายหรือคนในภาพที่ 2 เพราะเป็นคนที่มีสติและมีความรับผิดชอบ

ผู้สอน : ในชุมชนของน้อง จะมีลักษณะของผู้นำครอบครัวหรือสมาชิกของครอบครัวเหมือนภาพใด

น.ร.1 : ไม่เป็นเหมือนภาพที่ 1 แต่ก็ไม่ใช่เหมือนภาพที่ 2 เพราะพ่อต้องทำงานจนดึก แม้มักขายของ

น.ร.2 : เห็นบางคนก็เล่นเหมือนกัน เขาก็ทะเลาะกันบ้าง

น.ร.3 : ไม่เป็นเหมือนภาพที่ 1 เพราะพ่อเขาต้องทำงาน กินเหล้าบ้างเป็นบางวัน

น.ร.4 : มีคนข้างบ้านเขาก็เล่นกันทุกวัน เฮฮากันบ้าง แต่ไม่ถึงกับเป็นหนี้เป็นสินใคร

ผู้สอน : น้องคิดว่า เราจะสามารถป้องกันปัญหาการเล่นการพนันได้อย่างไร

น.ร.1 : แก้ปัญหาโดยการให้ความรู้แก่ครอบครัว ผลโทษของการเล่นการพนัน

น.ร.2 : รัฐบาลแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้ดีขึ้น เพราะคนบางคนก็หาเงินในวงการพนันและ
ควรรอออกกฎหมายบังคับการเล่นการพนันอย่างจริงจังเสียที

น.ร.3 : ควรจะจับวงการพนันและออกกฎหมายบังคับการเล่นการพนันอย่างจริงจังเสียที

น.ร.4 : แก้ไขปัญหาการว่างงานให้ลดน้อยลง คนจะได้ไม่ว่างงานและมาเล่นการพนัน

น.ร.5 : เริ่มตรงที่ครอบครัวและการได้รับการศึกษา ของคนในครอบครัว

น.ร.6 : ผมว่ากฎหมายหรือการออกพระราชบัญญัติเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าเรามีการออกกฎหมาย
เข้มงวดก็คงไม่มีใครกล้าติดการพนันแน่ๆ

ผู้สอน : น้องๆคิดว่า ในอนาคตข้างหน้าน้องจะเล่นการพนันหรือไม่

น.ร.1 : ไม่เล่นคะ

น.ร.2 : ไม่เล่นคะ

น.ร.3 : ไม่เล่นคะ

น.ร.4 : ไม่เล่นครับ

น.ร.5 : อันนี้ยังคาดเดาไม่ได้ ถ้าจำเป็นจริงคงเล่นบ้าง แก้กั๊กแก๊ว แต่คงไม่เล่นถึงขนาด
ติดจนเป็นนิสัย

ผู้สอน : คะ ตอนที่เราเห็นโทษของการเล่นการพนันแล้วว่าเป็นอย่างไรคะ

น.ร.1 : เป็นโทษแก่ครอบครัว

น.ร.2 : เป็นโทษแก่ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

น.ร.3 : เป็นหนี้เป็นสิน

ผู้สอน : ถ้าเราไม่เล่นการพนัน เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

น.ร.1 : ขายของ

น.ร.2 : พักผ่อน นอน

น.ร.3 : คุหนึ่ง เล่นกีฬา

ตอนที่ 5 เรื่องต้นเกิดชาวไทย

ผู้สอน : น้องเห็นอะไรบ้างในภาพนี้

น.ร.1 : เห็นคนต้นนอนสาย และคนทำงาน

น.ร.2 : เห็นคนขี่เกี๊ยจ และคนชยัน

น.ร.3 : เห็นคนต้นสายกับคนทำงานชยัน

ผู้สอน : น้องคิดว่าคนในภาพไหนที่จะทำให้ครอบครัวมีความมั่นคงได้

น.ร.1 : คนในภาพที่ 2

น.ร.2 : คนในภาพที่ 2

น.ร.3 : คนในภาพที่ 2

น.ร.4 : คนในภาพที่ 2 เพราะผู้ที่ทำให้ชีวิตครอบครัวมั่นคงได้นั้น ควรเป็นคนที่มีความชยันหมั่นเพียรในการทำงาน มีความรับผิดชอบ

ผู้สอน : ในชุมชนของน้อง ส่วนใหญ่แล้วเหมือนภาพใด

น.ร.1 : ภาพที่ 2 พ่อกับแม่เลี้ยงชยันมาก พ่อจะออกไปกทำงานที่ท่าเรือแต่เช้า กว่าจะกลับก็ดึก ส่วนน้ำเขาจะลุมมาทำกับข้าวให้พ่อไปทานตอนเช้านกับตอนเที่ยง

น.ร.2 : เป็นเหมือนภาพที่ 2 คนแถวบ้านส่วนใหญ่จะทำงานที่ท่าเรือ ก็ต้องออกไปตั้งแต่เช้า กว่า จะกลับก็ดึก

น.ร.3 : เหมือนภาพที่ 2 แม่ขายของที่ตลาด ต้องออกไปตั้งแต่ตี 4 ไปซื้อของมาขาย บ่ายๆถึงได้กลับ

น.ร.4 : เหมือนภาพที่ 2 เพราะต้องออกไปซัปรถรับจ้างตั้งแต่เช้า บางวันก็กลับเร็วบางวันก็ช้า

ผู้สอน : น้องคิดว่า ถ้าผู้นำหรือสมาชิกภายในครอบครัวเป็นคนขี่เกี๊ยจเหมือนภาพที่ 1 แล้วจะมีผลเป็นอย่างไรบ้างคะ

น.ร.1 : ชีวิตครอบครัวก็แย่ชักรับ เพราะต่างคนต่างขี่เกี๊ยจไม่มีใครทำงาน แล้วจะเอาเงินที่ไหน มากินมาใช้กัน

น.ร.2 : ชีวิตแย่คะ เพราะฐานะเราก็แย่อยู่แล้ว ถ้าขี่เกี๊ยจอีกก็จะต้องไปอีก

น.ร.3 : ครอบครัวแย่แน่ อาจจะมีเงินเล็กน้อย ช้างบ้านก็มี สามีเขาขี่เกี๊ยจจะว่าว่าขี่เกี๊ยจก็ไม่ถูก เพราะเวลาตกเย็นเขาก็ออกไปเล่นการพนัน ทานเหล้ากัน แต่เขาไม่ไปทำงาน

น.ร.4 : ครอบครัวแน่นเพราะ ไม่เห็นมีใครจะอยู่ได้อย่างมีความสุขเลยถ้ามีเด็ก

ผู้สอน : เราพอสรุปได้ว่า การมีเด็กเป็นสิ่งที่จะต้องหรือเปล่า

น.ร.1 : ไม่ถูกต้องเลย เพราะ เราอยู่ในสังคมที่ต่ำอยู่แล้ว เราก็ควรจะตั้งขึ้นเพื่อหาเงินมาใช้ เพื่อให้ตัวเองสูงขึ้น

น.ร.2 : ไม่ถูกเพราะ เป็นสาเหตุของการแตกแยกของครอบครัวได้

ตอนที่ 1 เรื่อง ช่วยหนูด้วย

ผู้สอน : เมื่อน้องเห็นสถิติแล้ว น้องรู้สึกอย่างไรบ้างคะ

น.ร.1 : รู้สึกตกใจมาก เพราะว่าเป็นเด็กวัยรุ่นจำนวนมากที่คิดยาเสพติด

น.ร.2 : คิดไม่ถึงว่าจำนวนเด็กที่คิดยาเสพติดจะมากแค่นี้

น.ร.3 : น่ากลัว ที่เด็กไทยมีจำนวนคิดยาเสพติดมากขึ้นเรื่อยๆ

ผู้สอน : ตามความคิดของน้อง เด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังของชาติควรเป็นอย่างไร

น.ร.1 : มีร่างกายที่แข็งแรง สุขภาพจิตใจ

น.ร.2 : อย่างผมครับ ถึงแม้ว่าผมจะไม่ได้เรียนสูง แต่ผมก็ไม่เคยสร้างความเดือดร้อนให้ใคร

ร่างกายของผมแข็งแรง ผมทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงเย็น

น.ร.3 : สถิติปัญหาดี ร่างกายแข็งแรง มีความรู้

น.ร.4 : มีสุขภาพจิตที่ดี ได้รับความรักจากพ่อแม่หรือคนอื่นๆ ร่างกายแข็งแรง มีสติปัญญาที่ดี

น.ร.5 : มีความคิด มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน อย่างเช่นตอนดี เรามีหน้าที่เรียนหนังสือ เราก็ควรตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด

ผู้สอน : แต่ที่เราเห็นในสถิติ เราเห็นแล้วว่า จำนวนเด็กที่คิดยาเสพติดมีมากขึ้น น้องคิดว่าจะมีผลและปัญหาอย่างไร

น.ร.1 : เป็นผู้ใหญ่ที่ดื้อมาก เพราะสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง สภาพจิตใจก็แย่

น.ร.2 : จะทำให้เกิดปัญหาสังคมเพราะ สังคมและประเทศชาติจะได้ทรัพยากรมนุษย์ที่ไม่มีคุณภาพ แล้วยังเป็นตัวทำให้เกิดปัญหาสังคมคือ ปัญหาอาชญากรรม

น.ร.3 : เด็กพวกนี้นักน้อยคนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ เพราะสมองเสื่อม ร่างกายแอ่

น.ร.4 : จุดใหญ่ของปัญหา คือ จะทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ปัญหาอาชญากรรม การลักขโมย โสเภณีต่างๆ เป็นต้น

น.ร.5 : ทำให้เป็นตัวถ่วงความเจริญของสังคม เพราะจะมีจำนวนเด็กที่คิดยาเสพติดมากขึ้น

น.ร.6 : จะเป็นตัวอย่างให้กับเด็กคนอื่นๆ ในการหาทางออก ในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยวิธีการใช้ยาเป็นตัวช่วย

ผู้สอน : และในบริเวณชุมชนของน้องๆ เด็กและวัยรุ่นอยู่ในสภาพเช่นไร

น.ร.1 : เด็กส่วนใหญ่ก็จะเรียนหนังสือในระดับปานกลาง พอโตขึ้นมากก็ออกไปค้าขายช่วยที่บ้านทำงาน

น.ร.2 : ส่วนใหญ่ก็ไปเรียนหนังสือปกติ มีบ้างเป็นบางส่วนที่ออกมาทำงานหาเงิน

น.ร.3 : มีทั้งพวกเกเร ดุดกาว หมมนี้แหละครับเคยมาบ้างแล้ว เคยดมกาวนะครับ แต่ตอนนี้เลิกแล้วทำงานที่ท่าเรือ อซากเรียนหนังสือเหมือนกัน คิดเอาไว้ว่าจะเรียนภาคค้าหาเงินเรียนก่อน พี่ชายเขาก็แต่งงานไปแล้ว อยู่กับเมียเขาค้าขายที่ตลาด

น.ร.4 : ช่วยกันทำงาน ก็ไปเที่ยวกันบ้างเป็นบางครั้ง

น.ร.5 : เคยเห็นพวกคิดยาเหมือนกัน แถวซอสจะมีอยู่หลังหนึ่ง แต่ไม่เคยไปยุ่งกับพวกเขา พวกเราเรียนภาคเช้า ตอนบ่ายก็กลับบ้านช่วยแม่ขายของ

ผู้สอน : จากประสบการณ์ของน้อง คิดว่าสาเหตุใดที่ทำให้ เด็กคิดยาเสพติด

น.ร.1 : จากครอบครัวค่ะ ครอบครัวไม่ให้ความรัก ความเอาใจใส่เท่าที่ควร

น.ร.2 : จากครอบครัวค่ะ เพราะไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดู

น.ร.3 : คิดว่าจากครอบครัวอย่างหนึ่ง อย่างที่สองคือสื่อมวลชนหรือสิ่งยั่วยุต่างๆ พวกโฆษณาหรือร้านและแหล่งมั่วสุมที่เด็กๆมักจะไปกัน

ผู้สอน : ค่ะ เราก็พอจะสรุปได้ว่า การที่เราจะสามารถป้องกันหรือแก้ปัญหา ไม่ให้บุตรคิดยาเสพติดได้วิธีหนึ่งคือการที่ครอบครัวให้ความสนใจ ให้ความรัก ความเอาใจใส่ ให้เวลากับลูก เปิดใจให้กว้างและให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของเรา และน้องคิดว่าจะมีหน่วยงานไหนบ้างที่จะสามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหานั้นได้

น.ร.1 : รัฐบาล ควรให้ข้อมูลข่าวสารความรู้ และยกระดับอาชีพของสมาชิกในครอบครัวให้ดีขึ้น

น.ร.2 : สื่อมวลชน ในการแพร่ภาพ และพวงละครทีวีที่บางครั้งออกมาในรูปของการก้าวร้าวต่อบิดามารดา

น.ร.3 : หน่วยงานเอกชน จะต้องช่วยกันให้คำแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทของสถาบันครอบครัวในการให้ความรักแก่เด็ก

น.ร.4 : รัฐบาล สื่อมวลชน หรือหน่วยงานเอกชนต่างๆ ทุกคนต้องช่วยเหลือกันค่ะ

ผู้สอน : ค่ะ ทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือเอกชน ควรให้คำแนะนำ ความรู้แก่สถาบันครอบครัวถึงบทบาทหน้าที่ของตน

ตอนที่ 2 เรื่อง อนาคตของชาติ

ผู้สอน : เมื่อน้องคูวดีโอดแล้วน้องเห็นอะไรบ้าง

น.ร.1 : เห็นเด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไปเป็นโสเภณี

น.ร.2 : เห็นเด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไปเป็นโสเภณี

น.ร.3 : เห็นเด็กเร่ร่อน และโสเภณี

น.ร.4 : เห็นเด็กเร่ร่อน และโสเภณีเด็ก

น.ร.5 : เห็นเด็กเร่ร่อน และเด็กที่ไปเป็นโสเภณี

น.ร.6 : เห็นเด็กเร่ร่อน และโสเภณีเด็ก น่าสงสารมาก

ผู้สอน : เมื่อน้องคูแล้วรู้สึกอย่างไรบ้างค่ะ

น.ร.1 : สงสารเด็กพวกนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเราเรารู้สึกว่ามาก

น.ร.2 : เรามีเงินมีทองมีพ่อแม่

น.ร.3 : สงสารผู้หญิงที่ตัวเล็กนิดเดียวกลายเป็นโสเภณี และพวกเด็กเร่ร่อนที่กลายเป็นเด็กขอทาน

น.ร.4 : คูแล้วสงสารเขา เพราะเรายังได้เรียนหนังสือ

น.ร.5 : ส่งสารเขา

ผู้สอน : น้องคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุให้เด็กออกไปเร็วหรือกลายเป็นโสเภณี

น.ร.1 : จากครอบครัวเด็กพวกนี้อาจอยู่ในครอบครัวอย่างไม่มีความสุข เพราะคนในครอบครัวไม่เข้าใจ ไม่รัก

น.ร.2 : สาเหตุมาจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี คือ อยู่ในครอบครัวที่นิยมเล่นการพนัน หรือว่าดื่มเหล้า และเมื่อสมาชิกหรือผู้ใดครอบครัวเป็นเช่นนี้แล้ว ก็คงจะไม่มีเวลาให้กับเด็ก

น.ร.3 : สาเหตุมาจากความเจริญของพวกในเมือง พวกพ่อค้าต้องการหาเด็กๆไปให้พวกฝรั่งถ้าไม่มีพวกฝรั่งที่ชอบเด็กๆ เราก็คงไม่มีโสเภณีเด็กแน่ๆ

ผู้สอน : น้องเคยพบเด็กที่อยู่ในสภาพเดียวกับวัดโอรหรือไม

น.ร.1 : เคยพบแต่เด็กเร็วร้อนตามสะพานลอย

น.ร.2 : เคยพบเด็กสองคนขายกระดาษทิชชู

น.ร.3 : เคยพบเด็กขายคอกอยู่บนสะพานลอยนั่งชอตานอยู่

น.ร.4 : พบเด็กแถวบนกองขยะนี้ ไม่รู้ว่าเร็วร้อนหรือเปล่า

ผู้สอน : น้องคิดว่าเด็กพวกนี้กับเด็กที่อยู่กับบ้าน มีครอบครัวที่ดี จะแตกต่างกันหรือไม่

น.ร.1 : แตกต่างกันในด้านจิตใจ แต่ถ้าจะถามถึงความเป็นเด็กอาจไม่แตกต่างกัน

น.ร.2 : แตกต่างกันแน่ อย่างผมถึงจะไม่ร่ำรวย ผมก็คิดว่าผมยังดีกว่าเด็กพวกนี้เลย ผมยังมีแม่มีเงินใช้ ไม่มีอะไรกินก็กลับมากินข้าวบ้าน ขอเงินแม่ได้

น.ร.3 : แตกต่างในทุกเรื่องค่ะ หนูว่าการแสดงออกจะต่างกัน ความเชื่อมั่นในตนเองก็จะต่างกัน

ผู้สอน : และน้องคิดว่าเราจะมีวิธีการป้องกันได้อย่างไร

น.ร.1 : แก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจให้ดีกว่า เพราะเราจะเห็นแล้วว่า ปัญหาโสเภณีเด็กนี้ส่วนใหญ่มาจากปัญหาความยากจนทั้งสิ้น ถ้ารัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหานี้ให้ดีขึ้น ผมเชื่อว่าโสเภณีเด็กจะลดน้อยลง

น.ร.2 : ครอบครัวควรให้ความเอาใจใส่ดูแลแก่เด็ก ควรนั่งเหตุผลเด็ก เห็นใจคอยให้คำปรึกษาหรือแนะนำ

น.ร.3 : รัฐบาลหรือหน่วยงานต่างๆน่าจะหาอาชีพที่เป็นรายได้เสริม

น.ร.4 : ควรให้เด็กทุกคนในเมืองไทยได้รับการศึกษาทั้งหมด

น.ร.5 : จัดอบรมบุคคลที่เคยเป็นเด็กเร่ร่อนหรือโสเภณีเด็ก

น.ร.6 : โรงเรียนควรจัดหาทุนเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความรู้ แต่มีความประพฤติ เพื่อให้มีความก้าวหน้าในการศึกษาต่อไป

ตอนที่ 3 เรื่อง หนูไม่อยากเป็นโจร

ผู้สอน : เมื่อน้องรู้สึกผิดแล้วน้องรู้สึกอย่างไรบ้าง

น.ร.1 : แปลกใจ เพราะคิดไม่ถึงว่าจะมีจำนวนมาก

น.ร.2 : ตกใจ

น.ร.3 : กลัวว่าต่อไปจะมีจำนวนโทษเพิ่มขึ้น

ผู้สอน : น้องคิดว่าการศึกษาที่เด็กพวกนี้ทำผิดกฎหมาย เป็นเพราะอะไร

น.ร.1 : เกิดมาจากสภาพแวดล้อมในวงโจร

น.ร.2 : เพราะความอยากจน รู้สึกอยากได้ในสิ่งที่ตนเองอยากมี

น.ร.3 : บางคนก็อยากจนมาก ไม่มีแม่แต่ข้าวกิน

น.ร.4 : สภาพบีบคั้นต่างๆของบ้านเมือง

น.ร.5 : มาจากครอบครัวที่ไม่สนใจเด็กเลย หรือให้ตามใจเด็กมากเกินไป

ผู้สอน : ดังนั้น เมื่อเรารู้สาเหตุที่เด็กพวกนี้เป็นอย่างนี้เพราะอะไรแล้ว ดังนั้น เราคิดว่าใครมีส่วนเกี่ยวข้องกับบ้าง

น.ร.1 : ครอบครัว พ่อแม่

น.ร.2 : รัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ

น.ร.3 : โรงเรียนและเพื่อน ผมคิดว่าทุกคนต้องช่วยเหลือกัน

น.ร.4 : ควรออกโฆษณาและประชาสัมพันธ์ถึงโทษของการลักขโมย

ผู้สอน : น้องเคยพบเด็กที่มีพฤติกรรมเช่นนี้หรือไม่

น.ร.1 : เคยแต่ถูกขโมยของในบ้าน

น.ร.2 : ไม่เคย

น.ร.3 : ไม่เคย

น.ร.4 : ไม่เคย

น.ร.5 : ไม่เคย

ผู้สอน : นื่องคิดว่าเด็กพวกนี้ ถ้าเขาออกจากคุกแล้ว เขาจะรู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง

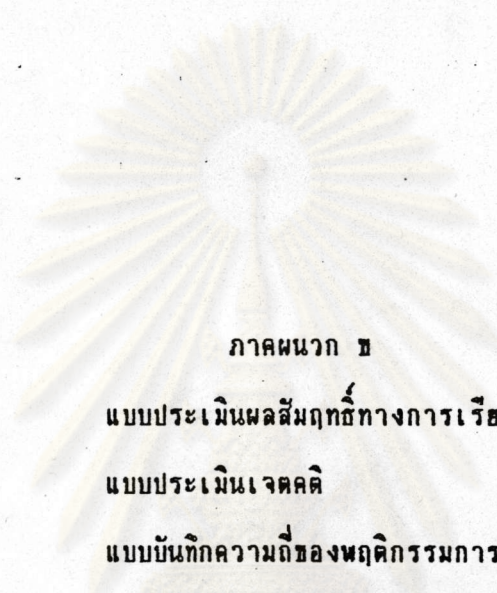
น.ร.1 : จะมีความรู้สึกที่ดี ถ้าพ่อแม่พี่น้องยอมรับเขา และอภัยให้

น.ร.2 : หนูคิดว่ามันขึ้นอยู่กับทุกอย่าง พ่อแม่พี่น้องและที่สำคัญคือ การยอมรับของสังคม ถ้าสังคมยอมรับเขา ไม่รังเกียจเขา เขาก็อยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

ผู้สอน : ค่ะ ทุกอย่างจะดีขึ้น ถ้าเราต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบประเมินเจตคติ

แบบบันทึกความดีของพฤติกรรมภาควิพากษ์วิจารณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง ชีวิตครอบครัวที่มีคุณภาพ

คำชี้แจง ให้เยาวชนอ่านคำถามแต่ละข้อให้เข้าใจก่อน แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยเขียนเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบ ที่เยาวชนเห็นว่าถูกต้อง

ตัวอย่าง บุคคลใดที่จะช่วยป้องกันปัญหาเด็กเร่ร่อนได้ดีที่สุด

- ก. พ่อแม่
- ข. ครู หรือ อาจารย์
- ค. รัฐบาล
- ง. ญาติพี่น้อง

1. การได้ไตร่ตรองพิจารณาเลือกคู่ครองจะทำให้
  - ก. เกิดความภาคภูมิใจในคู่สมรสของตนที่ได้ไตร่ตรองเลือกแล้วซึ่งจะนำไปสู่ชีวิตครอบครัวที่มีคุณภาพ
  - ข. เกิดความรักที่มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงเพราะได้ไตร่ตรองพิจารณาเลือกแล้ว
  - ค. มีเหตุผลในการตัดสินใจ
  - ง. ชีวิตสมรสสมบูรณ์แบบ

2. ลักษณะของบุคคลเช่นใดที่ควรเลือกเป็นคู่ครองมากที่สุด

- ก. บุคคลที่ไม่สนใจสังคม มีเหตุผล
- ข. บุคคลที่ไม่อิจฉาใคร มีเหตุผล
- ค. บุคคลที่รักใคร่และซื่อสัตย์ในตัวคู่สมรส ขากระเป๋สวินย
- ง. บุคคลที่มีหน้าที่การงานที่ดี ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว

3. เพราะเหตุใดคู่สมรสจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนครอบครัว

- ก. เพราะช่วยให้คู่สมรสมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน
- ข. เพราะช่วยให้คู่สมรสมีความพร้อมในด้านรายได้
- ค. เพราะช่วยให้คู่สมรสมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- ง. เพราะช่วยให้คู่สมรสมีชีวิตคู่ที่ราบรื่น

4. คุณคิดว่าคู่ใดที่มีการวางแผนการดำเนินชีวิตครอบครัว ด้านเศรษฐกิจได้ดีที่สุด

- ก. คู่สมรสเมื่อตกลงแต่งงานกัน ทั้งสองคนไม่จำเป็นต้องมีการวางแผนครอบครัว เพราะว่ทั้งสองมีรายได้ต่อเดือนสูงมาก
- ข. คู่สมรสที่มีการวางแผนการใช้จ่าย โดยทั้งสองคนนำมาวมกัน และ แบ่งออกเป็นสามส่วนใช้จ่ายส่วนตัว ใช้จ่ายภายในบ้าน และเก็บออมทรัพย์สินในแต่ละเดือน
- ค. คู่สมรสที่เป็นนักวางแผนชั้นยอด ในแต่ละเดือนทั้งสองคนนำเงินเดือนทั้งหมดเก็บเข้าธนาคารเพื่อเป็นทุนรอนในอนาคต สำหรับการใช้จ่ายตลอดเดือนทั้งสองคนอดมือกินมือ
- ง. คู่สมรสตกลงแต่งงานกัน โดยที่ทั้งสองคนมีรายได้น้อย และฝ่ายหญิงนำเงินบางส่วนเก็บเข้าธนาคาร ส่วนฝ่ายชายไม่ได้เก็บเงิน

5. ข้อใดคือเหตุผลที่สำคัญที่สุด ที่บิดามารดาต้องส่งเสริมให้บุตรได้รับการศึกษา
- เพราะการศึกษาทำให้บุตรเป็นผู้ที่รอบรู้ทันเหตุการณ์
  - เพราะการศึกษาทำให้บุตรเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม
  - เพราะการศึกษาทำให้บุตรเป็นผู้ที่พึ่งตนเองได้
  - เพราะการศึกษาทำให้บุตรสามารถประกอบอาชีพได้ตามใจชอบ
6. คนไหนที่เราควรเลือกเป็นคู่ครองมากที่สุด
- คนที่บิดามารดามีชีวิตคู่ร่วมกัน
  - คนที่มีชีวิตน่าสงสาร บิดามารดาแยกกันอยู่
  - คนที่บิดามารดาแข็งแรง ไม่รับแขก
  - คนที่บิดามารดาปล่อยลูกตามสบาย
7. การเลือกคู่ครองของชายหญิงคู่ใดมีแนวโน้มว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิตสมรสมากที่สุด
- ฝ่ายหญิงตัดสินใจแยกทางกับคนรักของตนเพื่อจะแต่งงานกับชายที่พ่อแม่ของตนเห็นชอบด้วย
  - ชายและหญิงคู่หนึ่งตัดสินใจแต่งงานกัน หลังจากทั้งคู่ทั้งสองพยายามปรับตัวเข้าหากัน และทำความเข้าใจกัน เป็นเวลา 6 เดือน
  - ชายและหญิงคู่หนึ่งตัดสินใจแต่งงานกัน หลังจากที่ได้รู้จักกันเป็นเวลานานกว่า 10 ปี
  - ชายและหญิงคู่หนึ่งตัดสินใจแต่งงานกัน โดยต่างก็ไม่สนใจในฐานะและสภาพครอบครัวของอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากความรักที่มีต่อกัน
8. การทำความเข้าใจกัน สร้างความสัมพันธ์และการปรับตัวเข้าหากันก่อนแต่งงานมีความสำคัญอย่างไร
- เปิดโอกาสให้ได้มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากยิ่งขึ้น
  - ทำให้มีโอกาสศึกษาอุปนิสัยใจคอ พฤติกรรมและบุคลิกภาพของแต่ละฝ่าย

- ค. ทำให้มีโอกาสศึกษาถึงพฤติกรรมในอคติของกันและกัน
- ง. ทำให้ได้รับความเห็นชอบยินยอมจากผู้ปกครองทั้งสองฝ่าย
9. เพราะเหตุใดครอบครัวที่แท้จริงมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาสังคม
- ก. เพราะครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญในสังคม
- ข. เพราะครอบครัวเป็นหน่วยหนึ่งของชุมชนและของประเทศชาติ
- ค. เพราะครอบครัวเป็นสิ่งคมแรกที่ทำให้การอบรมเลี้ยงดูแก่สมาชิก
- ง. เพราะความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวจะช่วยให้พ่อแม่สอนให้ลูกแก้ปัญหาสังคมได้
10. การแสดงความคิดเห็นของสมาชิกครอบครัวที่ดีควรเป็นอย่างไร
- ก. สอรับฟังความคิดเห็นเห็นกัน   ข. ช่วยกันแนะแนวทาง
- ค. ยกย่องชมเชยกัน   ค. ปฏิบัติทุกทั้ง 3 ข้อ
11. ในสภาพสังคมไทยปัจจุบัน คุณคิดว่าข้อใดเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจมากที่สุด
- ก. คู่สมรสแต่งงานกัน ทั้งสองคนเงินเดือนน้อย จึงอาศัยอยู่ที่บ้านพ่อแม่หญิงก่อน โดยมีการกันห้องออกเป็นสัดส่วน
- ข. คู่สมรสที่มีเงินเดือนน้อย แต่ก็ได้แยกไปอยู่บ้านเช่า และในแต่ละเดือนทั้งคู่ก็อดมือกันมือ
- ค. คู่สมรสที่เงินเดือนน้อย จึงได้กู้เงินธนาคารเพื่อไปซื้อบ้านใหม่อยู่
- ง. ข้อ ก. และข้อ ข. ถูกต้อง เพราะไม่เป็นหนี้สินใคร
12. ข้อใดแสดงลักษณะของความเป็นครอบครัวที่ดี
- ก. มีสมาชิกในครอบครัวครองชีพประกอบพ่อแม่ลูก
- ข. เป็นครอบครัวที่เป็นปึกแผ่นและสมาชิกในครอบครัวมีความรักและให้อาหารต่อกัน
- ค. เป็นครอบครัวที่มีการผูกพันกันโดยการสมรส
- ง. เป็นครอบครัวที่สมาชิกในครอบครัวสามารถช่วยเหลือตนเองได้

- ค. คู่ครองเลี้ยงดูลูกของตนอย่างเข้มงวด ไม่ให้อิสระทั้งด้านความคิดและการกระทำ เนื่องจากทั้งสองคนหวังว่า ลูกของตนจะประพฤติไปตามสภาพสังคมที่เลวร้าย
- ง. คู่ครองให้อิสระกับลูกตลอด ไม่ว่าทางด้านความคิดหรือการประพฤติตน โดยที่ตนเองไม่เคยดูแลและไม่เคยให้คำแนะนำ ด้วยเหตุผลที่ว่า ทั้งสองมีน้ำใจในการกระทำและความคิดของลูกว่าถูกต้องเสมอ
17. ข้อใดเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งต่อกันในด้านต่าง ๆ ของคู่สมรส
- ก. หันหน้าเข้าหากันเพื่อปรับความเข้าใจ
- ข. ปรัชญาคติหรือเพื่อนสนิทที่ไว้วางใจ
- ค. เรียนรู้วิธีการแก้ไขจากหนังสือนิตยสาร
- ง. เลียนแบบการแก้ไขของคู่สมรสคู่อื่นที่ประสบปัญหาล้ำยากัน
18. ลักษณะนิสัยของพ่อแม่เช่นไรที่ถือว่าเป็นการสร้างความไม่มั่นคงให้เกิดขึ้นกับสถาบันครอบครัว
- ก. เกียจคร้านการทำงาน มีเวลาให้กับลูกมาก
- ข. คิดหาเสหนคิด ไม่เคยดุด่าลูกเลย
- ค. ดื่มสุรา เล่นการพนัน ชื่อของให้ลูกเป็นประจำ
- ง. ฮากจน ทำงานหาเงิน มีเวลาให้ลูกบ้าง
19. ลักษณะของพ่อแม่เช่นไรที่ทำให้เด็กออกไปเป็นเด็กเร่ร่อน เด็กติดยาเสหนคิด เด็กขายบริการทางเพศ เป็นต้น
- ก. พ่อแม่ไม่เคยสนใจลูก และมีจะทอดทิ้งลูกเสมอ
- ข. พ่อแม่ที่คอยสอนลูกทำการบ้านเสมอ
- ค. พ่อแม่จะคอยให้คำแนะนำและชี้แนวทางในการตัดสินใจ
- ง. พ่อแม่ฮากจน

อ่านเรื่องข้างล่างนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20, 21

แดงมักจะเห็นพ่อแม่ทะเลาะเบาะแว้งและดบตีกันเสมอ พ่อแม่ก็มักจะระบายความโกรธลงที่แดง แแดงถูกพ่อตีและแม่ด่าทุกวัน ทั้งสองคนจะไม่เคยสนใจในความรู้สึกของแดง ไม่เคยถามไถ่ว่าแดงจะเป็นอย่างไร ตกเย็นพ่อก็ไปกินเหล้ากว่าจะกลับถึงบ้านก็ดึก แม่ก็มักจะอยู่กับวงไพ่ แแดงจึงชอบไปอยู่กับกลุ่มไอ้คน สนุกดี แแดงชอบ ในกลุ่มของแดงมักจะหาอะไรแปลก ๆ ทำ เราจะสูบบุหรี่ ก็ดูขำบ้าง บางครั้งก็เล่นผงขาวเลย เพราะเมื่อคุดหรือฉัดมันเข้าไปแล้ว แแดงจะมีความสุขมาก ลินเรื่องที่ถูกลงแม่ด่า พ่อตี ทุกวันนั้นแดงจะมีวิธีหาเงินเพื่อจะมาซื้อผงขาวให้ได้ทุกวัน

20. เมื่ออ่านแล้วคุณคิดว่าใครคือสาเหตุของปัญหา

- ก. ตำรวจเพราะไม่มีการปราบปรามหาเสพติดอย่างเด็ดขาด
- ข. แแดงเพราะไม่ยอมอยู่กับบ้านออกไปคบเพื่อนไม่ดี
- ค. พ่อแม่เพราะอาศัยอยู่ในบริเวณที่เป็นแหล่งมั่วสุม ควรจะโยกย้ายไปอาศัยบริเวณที่ดีกว่านี้
- ง. พ่อกับแม่ที่มอมเมากับอบาสมุข ไม่เคยสนใจแดง

21. คุณคิดว่า ในที่สุดแดงอาจมีสภาพเช่นไร

- ก. เป็นคนที่มีประสบการณ์ในชีวิตที่ดี
- ข. เป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล
- ค. เป็นอาชญากรของสังคม
- ง. เป็นคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต

จงนำตัวเลือกต่อไปนี้ไปใส่ในข้อที่คิดว่าถูกต้องที่สุด

- ก. พ่อแม่คอยเอาใจใส่
- ข. พ่อแม่ให้การสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษาหรือนันทนาการ
- ค. พ่อแม่ไม่สนใจ
- ง. พ่อแม่มีฐานะยากจนและความไม่รู้

22. ส่วนใหญ่แล้วเด็กที่ออกไปเร่ร่อนอยู่ตามท้องถนนนั้น เป็นเพราะสาเหตุใด.....
23. เด็กที่ขายบริการทางเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพราะปัญหาด้านใดของครอบครัว.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินเจตคติ

เรื่อง ชีวิตครอบครัวที่มีคุณภาพ

คำชี้แจง ให้ผู้อ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่มีข้อความที่ท่านมีความคิดเห็นตรงกับที่กำหนด

ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1.	ชายและหญิงที่จะแต่งงานกัน ควรคำนึงถึงความรัก และความเข้าใจกัน มากกว่าสิ่งอื่นใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับ การมีคู่ครองที่มีการศึกษา น้อยเหมือนกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ไม่ควรเลือกคู่ครองที่มี อุปนิสัยใจคอคล้าย ๆ กัน เพราะจะทำให้ชีวิต ครอบครัวราบเรียบจน เกินไป ไม่มีความแปลกใหม่ เข้ามาในชีวิต.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
4.	<p>วัยที่เหมาะสมด้านความ มั่นคงทางอารมณ์และสังคม ของคู่สมรส คือ ควรวัย แต่งงานตั้งแต่อายุไม่เกิน 20 ปี.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....
5.	<p>การวางแผนครอบครัวมี ประโยชน์ คือ ทำให้ ครอบครัวมีรายได้.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....
6.	<p>การรู้จักการวางแผนการ ดำเนินชีวิตครอบครัว ด้าน การมีชีวิตอยู่ร่วมกัน เป็น ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ ชีวิตครอบครัวราบรื่น.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....
7.	<p>การที่ครอบครัวมีบุตร 1-2 คนนั้น ก็น่าจะเหมาะสม กับสภาพสังคมและ เศรษฐกิจในปัจจุบัน.....</p>	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
8.	การที่ครอบครัวมีการทำ กิจกรรมร่วมกัน เช่น การ ปลูกต้นไม้ร่วมกัน การไป ทำบุญร่วมกัน หรือการไป พักผ่อนร่วมกัน เป็นต้น ถือว่าเป็นการกระชับ ความสัมพันธ์ระหว่างคน ในครอบครัวได้ดี.....					
9.	ลักษณะของครอบครัวที่มี แต่ความสงบสุข คือ ครอบครัวตัวใครตัวมัน.....					
10.	การที่คู่สมรสจะป้องกัน ปัญหา เรื่องความไม่ ซื่อสัตย์ต่อกันและกัน คือ คู่สมรสควรอยู่ใกล้ชิดกัน ตลอดเวลา.....					
11.	พ่อแม่ควรสนับสนุนให้ ลูกได้มีโอกาส ศึกษาเล่าเรียนสูง ๆ.....					
12.	เมื่อลูกมีปัญหาพ่อแม่ ลูกควรแก้ปัญหา โดยการ หนีออกนอกบ้าน.....					

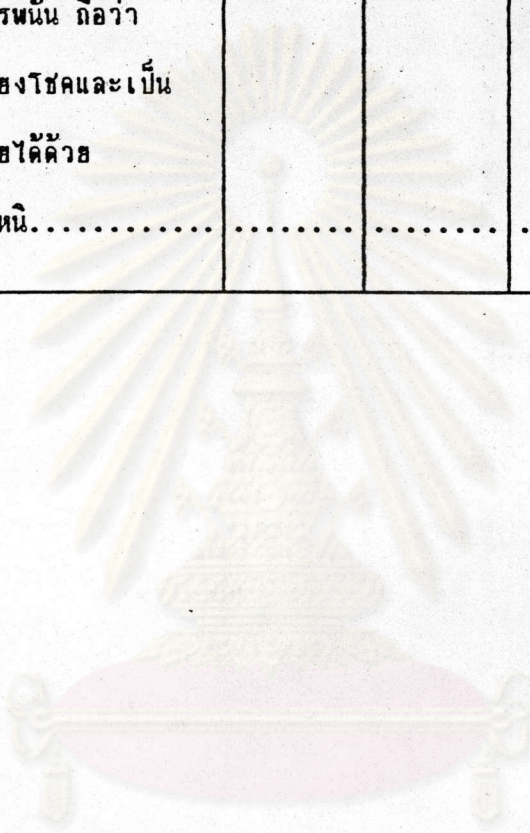
ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
13.	การที่คู่สมรสต่างมีความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ของตน ถือเป็นหลักปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุดในการ ประคับประคองชีวิตสมรส ให้ราบรื่น.....					
14.	พ่อแม่ไม่ควรทะเลาะ เบาะแว้งกันต่อหน้าลูก.....					
15.	เมื่อลูกทำผิดร้ายแรง เช่น ขโมยของ ดิฉยา พ่อแม่ควรสั่งสอนด้วย วิธีการที่รุนแรง คือ การ ตีลูก.....					
16.	เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ทางด้านจิตใจให้กับลูก ไม่ควรปลอบลูกมาก เกินไป.....					
17.	จากความเป็นจริง เด็กที่ ออกไปเร่ร่อนเขาไม่ยอม ออกไปใช้ชีวิตเช่นนั้น ถ้าครอบครัวไม่ทอดทิ้งเขา.....					

ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
18.	การที่พ่อแม่จะต้องทำตัวให้ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกนั้น ไม่จำเป็น เพราะลูก สามารถเลียนแบบพระเอก นางเอกทีวีได้.....					
19.	ครอบครัวที่มีการทะเลาะ วิวาทกันอยู่เสมอ ลูกไม่ จำเป็นต้องเป็นเด็กที่มี ปัญหาเสมอไป.....					
20.	ผู้ที่สามารถป้องกันไม่ให้ เด็กมีปัญหาคือที่สุด คือ พ่อแม่ หรือครอบครัว.....					
21.	คนที่รักใคร่กันในครอบครัว อาจมีปัญหาคัดแย้งกันได้ เสมอ เนื่องจากความ ยากจน.....					
22.	การดื่มสุราก็ทุกวันเป็นสิ่งที่ ไม่น่ารังเกียจปฏิบัติได้ เพราะถือว่าเป็นความผิดที่ ไม่ร้ายแรง.....					

ข้อที่	เจตคติเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว ที่มีคุณภาพ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
23.	การเล่นการพนัน ถือว่า เป็นการเสี่ยงโชคและเป็น การเพิ่มรายได้ด้วย จึงไม่น่าตำหนิ.....	.....	.....	.....	.....	.....

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตพฤติกรรมการวิพากษ์วิจารณ์

ชื่อผู้บันทึก.....

กลุ่มเยาวชน.....

วัน เวลา.....

พฤติกรรมการวิพากษ์วิจารณ์ (ความคิดเห็นที่แสดงออกด้วยคำพูด ความเชื่อมั่น และการยอมรับ
ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น)

วันที่	เรื่อง	รายละเอียด	รวม
	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเลือกคู่ครองที่ดี 2. การวางแผนการดำเนินชีวิต 3. ลักษณะของครอบครัวที่ดี 4. หน้าที่ของสมาชิกภายในครอบครัว 5. ลักษณะของครอบครัวที่แตกแยก 6. ปัญหาซึ่งมากจากความไม่มั่นคงของสถาบันครอบครัว 		

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. อาจารย์ สุนทร สุนันทชัย
2. ดร. วชิราภรณ์ อมฤตนันท์
3. รองศาสตราจารย์ ธนู บุณยรัตพันธ์
4. เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิดวงประทีป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการทดลองระหว่าง
 เยาวชนในชุมชนแออัดกับนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ

ประเภท	เยาวชนในชุมชนแออัด		นักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ		t
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	
ก่อนการทดลอง	6.4545	1.595	6.4091	1.709	0.09

$P < 0.05$

จากตารางนี้จะเห็นว่าเยาวชนในชุมชนแออัดทดลองแต่ที่ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนก่อนการทดลองเท่ากับ 6.4545 ส่วนนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จมีคะแนนเท่ากับ
 6.4091 เมื่อนำค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้ง 2 กลุ่มมาเปรียบเทียบค่า
 ความแตกต่างกันโดยใช้ค่าทางสถิติ t-test ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของกลุ่มเยาวชนในชุมชนแออัดที่สอนโดยวิธีการสอนแบบมโนธรรมสำนึกตามแนวความคิดของ
 เปาโล แฟร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จที่สอนโดยวิธีแบบ
 ธรรมคาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพิมพ์ใจ ศิริสาคร เกิดวันที่ 4 กันยายน 2507 จบการศึกษาระดับ
ปริญญาตรีที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท
ที่คณะครุศาสตร์ ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในปีการศึกษา 2535 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนหัวหมาก
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย